

Göteborgs
Stad

Behovsutredning 2024-2026

Miljö- och klimatnämnden

Innehållsförteckning

1 Förord.....	5
2 Sammanfattning	6
3 Förutsättningar.....	7
3.1 Inledning.....	7
3.2 Kommunfullmäktiges verksamhetsmål 2024-2026.....	7
3.2.1 Demokrati.....	8
3.2.2 Ledning och styrning.....	8
3.2.3 Miljö och klimat.....	8
3.2.4 Näringsliv och turism.....	9
3.2.5 Personal.....	10
3.2.6 Stadsmiljö.....	10
3.2.7 Trygghet.....	11
3.2.8 Sociala frågor.....	11
3.2.9 Inköp och upphandling.....	12
3.3 Denna behovsutredning	12
4 Nulägesanalys.....	14
4.1 Slutsatser från uppföljning och revision.....	14
4.2 Framgångsfaktorer, strategiska utvecklingsmål och Vi-dokument	17
4.3 Utmaningar på kort sikt	20
4.3.1 Driva och samordna miljö- och klimatomställningen.....	20
4.3.2 Förbättra företagsklimatet	21
4.3.3 Motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet.....	21
4.3.4 Innovation och verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering	22
4.3.5 Digitalisering och visualisering av miljö- och klimatdata	22
4.3.6 Säker, korrekt och effektiv informationshantering	22
4.3.7 Kompetensförsörjning.....	23
4.3.8 Jämn könsfördelning	24
5 Förslag till uppdrag 2024.....	25
5.1 Tidigare riktade uppdrag från kommunfullmäktige.....	25
5.1.1 Stödja Göteborgs Stads klimatråd.....	25
5.1.2 Samordna stadens arbete med Borgmästaravtalet.....	26
5.1.3 Samordna stadens arbete med EU-kommissionens överenskommelse om gröna städer	26
5.1.4 Miljö- och klimatanmänden får i uppdrag att vara rådgivande till de bidragsgivande nämnderna avseende bidragsansökningar som inkluderar den ekologiska dimensionen.....	27
5.2 Grunduppdrag enligt reglementet och myndighetsstyrande lagstiftning	27

5.2.1	<i>Bedriv myndighetsutövning inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdena</i>	28
5.2.2	<i>Motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet</i>	29
5.2.3	<i>Driva och samordna Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram</i>	30
5.2.4	<i>Följa upp mål och delmål i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram</i>	31
5.2.5	<i>Driva och samordna arbetet inom ramen för strategin Vi agerar som föregångare</i>	32
5.2.6	<i>Driva och samordna arbetet inom ramen för strategin Vi arbetar strategiskt med finansiering för ökad takt i omställningen</i>	33
5.2.7	<i>Driva och samordna arbetet med Göteborgs Stads miljöledningssystem</i>	34
5.2.8	<i>Driva och samordna stadens vatten- och havsmiljöarbete</i>	35
5.2.9	<i>Genomföra miljö- och klimatnämndens miljöövervakningsplan 2024... ..</i>	35
5.2.10	<i>Driva och samordna arbetet med åtgärdsprogram mot buller</i>	36
5.2.11	<i>Driva och samordna arbetet med Göteborgs Stads energiplan</i>	37
5.2.12	<i>Genomföra miljö- och klimatnämndens hållbarhetsplan 2024</i>	38
5.2.13	<i>Bedriva energi- och klimatrådgivning.....</i>	39
5.2.14	<i>Bidra till stadens strategiska stadsplanering</i>	39
5.2.15	<i>Svara så effektivt som möjligt på remisser inom stadsmiljöavdelningens olika ansvarsområden</i>	40
5.2.16	<i>Svara så effektivt som möjligt på remisser inom livsmedelskontrollens ansvarsområde</i>	41
5.2.17	<i>Svara så effektivt som möjligt på remisser inom miljötillsynens ansvarsområde</i>	41
5.2.18	<i>Svara så effektivt som möjligt på remisser inom alkohol- och tobakslagstiftningarnas ansvarsområden.....</i>	42
5.2.19	<i>Avge yttranden till Spelinspektionen</i>	43
5.2.20	<i>Bedriv omvärldsbevakning, samt fortsätta att utveckla och ha ett aktivt samarbete med relevanta aktörer (myndigheter, akademi, näringsliv).. ..</i>	44
5.2.21	<i>Genomför miljö- och klimatnämndens plan för arbetsmiljö och hälsa 2024–2026.....</i>	44
5.2.22	<i>Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för kompetensförsörjning 2024- 2026.....</i>	45
5.2.23	<i>Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för informationshantering 2024-2026.....</i>	45
5.2.24	<i>Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för utveckling av kommunikation 2024-2026</i>	46
5.2.25	<i>Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för digitalisering och IT 2024–2026.....</i>	47
5.2.26	<i>Bedriv arbete med krisberedskap och civilt försvar</i>	47
5.3	<i>Uppdrag från kommunfullmäktige och nämndens egna uppdrag i budget 2024</i>	48

5.3.1	<i>Driva samordningsfunktionen för hållbar lokal livsmedelsförsörjning i staden.....</i>	48
5.3.2	<i>Implementering av systematik för klimatbudget och synliggörande av klimatåtaganden</i>	49
5.3.3	<i>Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att aktivt arbeta med hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar.</i>	50
5.3.4	<i>Framtagande av en stadengemensam handlingsplan för hantering av förorenade områden.....</i>	50
5.3.5	<i>Kartläggning av PFAS</i>	51
5.3.6	<i>Utveckla och driva en omställningsfunktion för att nå miljö- och klimatmålen</i>	52
5.3.7	<i>Upprätta ett åtgärdsprogram för att minska förekomst av partiklar i luft (PM10).....</i>	53
5.3.8	<i>Aktivt bidra till genomförande av den regionala avfallsplanen A2030..</i>	54
5.3.9	<i>Administrera stadens åtaganden inom Länsstyrelsens åtgärdsprogram för miljömålen</i>	54
5.3.10	<i>Bereda och följa upp Klimat 2030 – Kommunernas klimatlöften</i>	55
5.3.11	<i>Vara stadens part i Climate-KIC, i Missionen EU:s 100 klimatneutrala och smarta städer, samt i Viable Cities.....</i>	55
5.3.12	<i>Koordinera arbetet i KIMO och representera staden i Klimatkommunerna och Sveriges miljökommuner</i>	56
5.3.13	<i>Genomförande av stadens avsiktsförklaring med Chalmers och Göteborgs universitet inom klimatomställningsområdet.....</i>	57
5.3.14	<i>Utvecklingsarbete för att säkerställa att all prövning, tillsyn och kontroll blir genomförd med kvalitet.....</i>	57
6	Resursbehov 2024-2026.....	59
6.1	Miljö- och klimatnämnden	59
6.2	Ledning och stöd	59
6.3	Livsmedelskontroll och tillstånd.....	60
6.4	Miljötillsyn	62
6.5	Stadsmiljö	65
6.6	Sammanställning	67
7	Verksamhetsnominering 2024.....	68

Bilagor

Bilaga 1: MKN-2023-2156 Underbilaga 1 Resursbehov inom prövning tillsyn och kontroll för 2024

1 Förord

Detta dokument utgör miljöförvaltningens behovsutredning för 2024-2026.

Behovsutredningen har tre huvudsakliga syften:

1. Den är ett av två viktiga underlag i miljö- och klimatnämndens arbete med att ta fram nämndens budget för 2024. Stadens budget för 2024, som kommer att beslutas i kommunfullmäktige i november 2023, utgör det andra viktiga underlagsdokumentet för detta arbete.
2. Den utgör underlag för miljö- och klimatnämndens verksamhetsnominering inför 2024.
3. Den syftar till att möta de lagkrav som finns på att:
 - den operativa tillsynsmyndigheten (här miljö- och klimatnämnden) ska utreda tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken
 - kontrollmyndigheten (här miljö- och klimatnämnden) ska årligen fastställa en plan för myndighetens livsmedelskontroll

Behovsutredningen presenterar det arbete som förvaltningen bedömer ska och bör genomföras under 2024, om dock med ett lite mer långsiktigt perspektiv till och med 2026. Syftet är att beskriva vad som behöver göras för att nämnden ska klara sitt uppdrag enligt reglementet samt bidra till måluppfyllelse av kommunfullmäktiges beslutade mål för mandatperioden 2023-2026. I definitionen av arbete ingår här såväl själva genomförandet av verksamheten som utvecklingsarbete. I behovsutredningen ingår också en sammanställning av de resursbehov som förvaltningen bedömer finns för att klara de föreslagna uppdragen. Den genomförda bedömningen är preliminär och ska ses som just en uppskattning av resursbehoven för 2024.

Som underlag för denna sammanställning har förvaltningen utgått från Göteborgs Stads budget 2023 och de mål som är av relevans för nämndens uppdrag, samt miljö- och klimatnämndens reglemente, inklusive där specificerad relevant lagstiftning. Förvaltningen har beaktat Göteborgs Stads styrande dokument med relevans för nämndens ansvarområden, erfarenheter från genomförd miljöövervakning, miljömålsuppföljning och de utredningar som förvaltningen genomfört de senaste åren. Förvaltningen har med utgångspunkt i SKR:s skrift Kommunala behovsutredningar identifierat de behov som finns för tillsyn enligt miljöbalken och alkohol- och tobakslagstiftningarna samt inom livsmedelskontrollen. Förvaltningen har också genomfört en nulägesanalys enligt stadens föreslagna metodik för att identifiera de utvecklingsbehov som finns inom förvaltningen.

Förvaltningsledningen hoppas att denna behovsutredning ger nämndens ledamöter det underlag som behövs för att nämnden ska kunna besluta om verksamhetsnomineringar för 2024 och ge förvaltningen riktlinjer för att ta fram ett förslag till budget för miljö- och klimatnämnden 2024.

Göteborg den 12 april 2023

2 Sammanfattning

Miljö- och klimatnämndens kommunala ändamål är:

”Miljö- och klimatnämnden utgör stadens myndighetsutövande nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet och ska driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling”.

eller som vi brukar formulera det i en kortversion:

”Vara drivande i stadens miljöarbete samt i skyddet av människors hälsa och miljön”

Vi strävar efter att vårt arbete ska ha största möjliga effekt och göra största möjliga nytta för dem vi är till för, det vill säga boende, besökare och företagare i Göteborg. För att vi ska bli framgångsrika i detta arbete krävs tuffa prioriteringar när det gäller vad som ska göras, liksom medvetna val om hur det ska genomföras. Det krävs också en ändamålsenlig uppföljning, för att vi ska lära oss vilka arbetssätt som är framgångsrika och vad vi behöver ändra för att bli effektivare och göra ännu större nytta.

Inför 2024-2026 har förvaltningen utgått ifrån att de 14 mål, som nämnden i budgeten för 2023 har beslutat om att nämndens arbete ska bidra till att de nås, också kommer att vara nämndens mål för verksamheten under 2024-2026.

Förvaltningen föreslår med detta som grund att nämnden riktar 44 uppdrag till förvaltningen, som ska genomföras under 2024. Förvaltningen bedömer vidare att det sammanlagda behovet av personalresurser för att genomföra arbetet 2024 uppgår till 256 heltidstjänster, vilket är en ökning med 38,7 tjänster jämfört med budgeten för 2023. Med andra ord en betydande utökning av nämndens verksamhet. En stor del av denna ökning ligger inom ramen för arbetet med att driva och samordna miljö- och klimatarbetet, och därunder att driva på klimatomställningen. En annan betydande utökning handlar om en ökning av arbetet mot osund konkurrens och kriminell verksamhet, där denna verksamhet ytterst sällan kan finansieras av avgifter. Ett tredje område handlar om att fortsätta arbetet, samt öka takten i det samma, inom digitalisering respektive informationshantering. Merparten av dessa utökningar av verksamheten kan inte klaras inom befintlig ram, utan förutsätter ett utökat kommunbidrag.

Förvaltningen föreslår också fem verksamhetsnomineringar:

1. Utveckla och driva en omställningsfunktion för att nå miljö- och klimatmålen.
2. Motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet.
3. Framtagande av en stadengemensam handlingsplan för hantering av förorenade områden.
4. Implementering av systematik för klimatbudget och synliggörande av klimatåtaganden.
5. Upprätta ett åtgärdsprogram för att minska förekomst av partiklar i luft (PM10).

För att genomföra verksamheten enligt denna behovsutredning bedömer förvaltningen att nämnden behöver ett kommunbidrag på cirka 151,9 miljoner kronor 2024.

3 Förutsättningar

3.1 Inledning

Det kommunala ändamålet för miljö- och klimatnämnden lyder:

”Miljö- och klimatnämnden utgör stadens myndighetsutövande nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet och ska driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling.”

För att nämnden framgångsrikt ska kunna bedriva detta arbete behöver alla inom miljö- och klimatnämnden, det vill säga politiker, chefer och medarbetare, förhålla sig till och förstå innebörden av uppdraget så som det beskrivs i nämndens reglemente.

Reglementet pekar ut de myndighetsuppdrag som nämnden har ansvar för med miljöövervakning, prövning och tillsyn enligt miljöbalken, alkohollagstiftningen och tobakslagstiftningen, kontroll enligt livsmedelslagstiftningen, samt tillsyn enligt andra lagar, som lagen om receptfria läkemedel, lagen om sprängämnesprekursorer, lagen om marknadskontroll och strålskyddslagen.

Reglementet pekar utöver detta ut miljö- och klimatnämnden som den nämnd som har det övergripande ansvaret för miljö- och klimatfrågorna i staden. Detta genom att vi förväntas ”driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling”, ”samordna det av stadens arbete som följer av Europaparlamentets och rådets havsmiljödirektiv och vattendirektiv”, ”utveckla stadens energi- och klimatrådgivning” och ansvara för stadens energiplan. Av reglementet framgår också att nämnden ska driva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå målen i Agenda 2030, det vill säga de tillståndsmål som utgör FN:s globala hållbarhetsmål.

Samtidigt som reglementet med sin ändamålsparagraf och sina mer specifika skrivningar om nämndens uppdrag ger en viss vägledning, så finns det också andra mål och uppdrag som nämnden ska förhålla sig till och som nämnden kan förväntas arbeta mot. Här kan nämnas det nationella miljömålssystemet som utgör målbilden för miljölagstiftningen och förstås det lokala miljö- och klimatprogrammet. Men också verksamhetsmål som Livsmedelsverkets mål för livsmedelskontrollen

För att precisera och konkretisera den prioritering som respektive nämnd och bolag ska göra det kommande året, inom ramen för sitt reglemente/ägardirektiv, beslutar kommunfullmäktige om en budget för Göteborgs Stad. Kommunfullmäktiges budget är således Göteborgs Stads övergripande styrdokument. Göteborgs Stads budget för 2023 innehåller 27 mål fördelade på 17 sakområden. I nämndens budget för 2023 har nämnden beslutat om att nämndens arbete ska bidra till att 14 av dessa mål kan nås. Förvaltningen har i samband med framtagandet av denna behovsutredning utgått ifrån att dessa 14 mål också kommer att vara nämndens mål för verksamheten under 2024-2026 (se kapitel 3.2).

3.2 Kommunfullmäktiges verksamhetsmål 2024-2026

Göteborgs Stads budget för 2023 innehåller 27 mål fördelade på 17 sakområden. I nämndens budget för 2023 har nämnden beslutat om att nämndens arbete ska bidra till att 14 av dessa mål kan nås. Förvaltningen har i samband med framtagandet av denna behovsutredning utgått ifrån att dessa 14 mål också kommer att vara nämndens mål för verksamheten under 2024-2026.

Dessa 14 mål presenteras i detta kapitel, tillsammans med mycket kortfattande strategier för vad som planeras att genomföras under 2024-26 för att nämnden ska bidra till måluppfyllelse för respektive mål.

3.2.1 Demokrati

Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka upplevd jämlikhet och jämställdhet i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Uppdraget om att bedriva myndighetsutövning inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdena
- Uppdraget att motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet

3.2.2 Ledning och styrning

Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt

Strategi för att nå målet

Att bedriva verksamheten effektivt med god planering, ändamålsenlig uppföljning och med ett verkningsfullt och framgångsrikt förbättringsarbete.

3.2.3 Miljö och klimat

Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka Göteborgs klimatavtryck med hög kvalitet, och med denna fråga i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Att framgångsrikt genomföra nämndens bidrag inom ramen för miljö- och klimatprogrammet och miljöledningssystemet
- Att fortsatt utveckla och driva en omställningsfunktion för att nå miljö- och klimatmålen
- Vara stadens part i Climate-KIC, i Missionen EU:s 100 klimatneutrala och smart städer, samt i Viable Cities
- Implementering av systematik för klimatbudget och synliggörande av klimatåtaganden
- Att stödja Göteborgs Stads klimatråd
- Att driva och samordna arbetet inom ramen för strategin Vi agerar föregångare
- Att bedriva energi- och klimatrådgivning

- Att bedriva effektiv miljötillsyn enligt God tillsyn, med beaktande av relevanta miljö- och klimatmål
- Att genomföra miljö- och klimatnämndens hållbarhetsplan 2024

Göteborgs biologiska mångfald ska öka

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka den biologiska mångfalden i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Att framgångsrikt genomföra nämndens bidrag inom ramen för miljö- och klimatprogrammet och miljöledningssystemet
- Att genomföra miljö- och klimatnämndens miljöövervakningsplan 2024
- Att bedriva effektiv miljötillsyn enligt God tillsyn, med beaktande av relevanta miljö- och klimatmål
- Att genomföra miljö- och klimatnämndens hållbarhetsplan 2024

Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka livsmiljön i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Att framgångsrikt genomföra nämndens bidrag inom ramen för miljö- och klimatprogrammet och miljöledningssystemet
- Att genomföra miljö- och klimatnämndens miljöövervakningsplan 2024
- Att bedriva effektiv miljötillsyn enligt God tillsyn, med beaktande av relevanta miljö- och klimatmål
- Att bedriva en effektiv prövning och tillsyn inom ramen för alkohol och tobaksområdet.
- Att genomföra miljö- och klimatnämndens hållbarhetsplan 2024

3.2.4 Näringsliv och turism

Företagsklimatet ska förbättras

Strategi för att nå målet

Att genomföra en risk- och dialogbaserad tillsyn och kontroll med fokus på att arbeta enligt god kontrollsed, god prövning och god tillsyn, samt att genomföra de uppdrag som kan påverka företagsklimatet i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Uppdraget om att bedriva myndighetsutövning inom miljö-, hälsoskydds-, livsmedels-, alkohol- och tobaksområdena.
- Uppdraget att motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet.

3.2.5 Personal

Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka arbetsmiljön och arbetsvillkoren för förvaltningens samtliga medarbetare med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke.

Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Genomför miljö- och klimatnämndens plan för arbetsmiljö och hälsa 2024–2026
- Genomför miljö- och klimatnämndens plan för utveckling av kommunikation 2024–2026
- Genomför miljö- och klimatnämndens plan för kompetensförsörjning 2024–2026
- Genomför miljö- och klimatnämndens plan för digitalisering och IT 2024–2026

Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka arbetsrelaterad ohälsa för förvaltningens samtliga medarbetare med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Genomför miljö- och klimatnämndens plan för arbetsmiljö och hälsa 2024–2026
- Genomför miljö- och klimatnämndens plan för utveckling av kommunikation 2024–2026
- Genomför miljö- och klimatnämndens plan för kompetensförsörjning 2024–2026

3.2.6 Stadsmiljö

Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka göteborgarnas rörlighet i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Att driva uppdraget att bidra till stadens strategiska stadsplanering
- Att framgångsrikt genomföra nämndens bidrag inom ramen för miljö- och klimatprogrammet och miljöledningssystemet

Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka buller och utsläpp av luftföroreningar i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Att framgångsrikt genomföra nämndens bidrag inom ramen för miljö- och klimatprogrammet och miljöledningssystemet
- Att driva uppdraget att bidra till stadens strategiska stadsplanering
- Driva och samordna arbetet med åtgärdsprogram mot buller
- Genomföra miljö- och klimatnämndens miljöövervakningsplan 2024

Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka stadens offentliga rum med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Att framgångsrikt genomföra nämndens bidrag inom ramen för miljö- och klimatprogrammet och miljöledningssystemet
- Att driva uppdraget att bidra till stadens strategiska stadsplanering
- Driva och samordna stadens vatten- och havsmiljöarbete

3.2.7 Trygghet

Göteborg ska vara en säker och trygg stad

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka upplevd säkerhet och trygghet i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Uppdraget om att bedriva myndighetsutövning inom miljö-, hälsoskydds-, livsmedels-, alkohol- och tobaksområdena
- Uppdraget att motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet

3.2.8 Sociala frågor

Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka livsvillkoren i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

- Uppdraget om att bedriva myndighetsutövning inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdena
- Uppdraget att motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet

3.2.9 Inköp och upphandling

Göteborgs Stads inköps- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål

Strategi för att nå målet

Att genomföra de uppdrag som kan påverka hur inköps- och upphandlingsprocesserna utvecklas och tillämpas i staden med hög kvalitet, och med dessa frågor i åtanke. Exempel på uppdrag med hög relevans är:

Driva samordningsfunktionen för hållbar lokal livsmedelsförsörjning i staden

- Genomföra miljö- och klimatnämndens miljöövervakningsplan 2024

3.3 Denna behovsutredning

Utgångspunkt för arbetet med att ta fram denna behovsutredning har varit de 14 mål som nämnden beslutade om i sin budget för 2023. Med dessa mål som bas har förvaltningen identifierat de områden som verksamheten bör fokusera på under 2024-2026.

Förvaltningen har genomfört ett antal aktiviteter för att ha ett så sakligt och objektivt underlag som möjligt för att kunna föreslå de prioriteringar som förvaltningen bedömer bör göras för perioden 2024-2026. Här kan bland annat nämnas:

- Omvärldsbevakning av hur andra med liknande uppdrag arbetar.
- Analys av resultaten av vår och andras miljöövervakning.
- Analys av erfarenheter från vår miljötillsyn, vår livsmedelskontroll och vår prövning och tillsyn inom ramen för alkohol- och tobakslagstiftningarna.
- Resultaten av de utredningar som har presenterats för nämnden under de senaste åren.
- Stadens styrande dokument med relevans för miljö- och klimatområdet.

Förvaltningsledningen har också på ett systematiskt sätt genomfört en nulägesanalys för att identifiera förvaltningens interna utvecklingsbehov. Dessutom har alla medarbetare involverats i arbetet med att revidera förvaltningens strategiska utvecklingsmål. Detta genom en halvdags workshop där medarbetarna gavs möjlighet att komma med förslag på hur målen kan justeras för att ännu bättre hjälpa oss i vår vardag att göra prioriteringar kring hur vi ska arbeta. En sammanfattning av resultatet av nulägesanalysen presenteras i kapitel 4.

Ramverk för prioriteringarna har varit nämndens reglemente, inklusive de lagkrav som finns för vår verksamhet. Enligt miljöbalken ska den operativa tillsynsmyndigheten årligen (här miljö- och klimatnämnden) utreda tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde. På motsvarande vis finns det krav i livsmedelslagstiftningen om att kontrollmyndigheten (här miljö- och klimatnämnden) årligen fastställa en plan för myndighetens livsmedelskontroll. Dessa lagkrav möts genom denna behovsutredning. Behovsutredningarna för respektive område kommer i ett senare skede att konkretiseras i form av en tillsynsplan respektive en kontrollplan.

I kapitel 5 presenteras de 44 uppdrag som förvaltningen anser att nämnden bör överväga att rikta till förvaltningen för 2024. Nämnden förväntas prioritera bland de förslag på uppdrag som lyfts fram i där, och uttrycka sina synpunkter kring ambitionsnivåer. Förvaltningen kommer, med detta som utgångspunkt, att välja arbetssätt som säkerställer att uppdraget genomförs med anpassade krav på kvalitet, tids- och kostnadseffektivt och leder till den önskade nyttan.

I kapitel 6 presenteras en första uppskattning av de resursbehov som förvaltningen bedömer finns för att klara uppdragen som föreslås i kapitel 5.

I kapitel 7 presenteras översiktligt de fem förslagen till verksamhetsnomineringar. Dessa beskrivs i mer detalj i ett eget ärende som också presenteras på nämndens sammanträde den 25 april 2023.

Med kommunfullmäktiges budget för 2024 och denna behovsutredning som grund kommer förvaltningen ta fram förslag till budget för 2024, som beskriver vad som ska göras. Denna ska beslutas av nämnden i december. I nästa steg kommer förvaltningen ta fram nämndens verksamhetsplan för 2024, som beskriver hur vi ska genomföra uppdragen. Den ska beslutas av nämnden före utgången av februari 2024. Dessutom kommer respektive avdelning ta fram sina verksamhetsplaner, som beslutas av direktören också det före utgången av februari 2024.

4 Nulägesanalys

Denna nulägesanalys syftar till att identifiera de behov som finns för strategiskt utvecklingsarbete inom förvaltningen samt eventuella behov av organisatoriska förändringar. Syftet är att förvaltningen fortsatt ska utveckla effektiva arbetssätt som säkerställer att verksamheten blir genomförd enligt plan och med en budget i balans, till gagn för dem som vi är till för, samtidigt som de främjar god arbetsmiljö och hälsa.

För att förvaltningens chefer och medarbetare ska kunna göra medvetna och väl avvägda val om hur arbetet ska genomföras krävs ändamålsenlig uppföljning, aktiv omvärldsbevakning och en väl genomförd analys av resultatet av såväl uppföljningen som omvärldsbevakningen. Nedan presenteras resultatet av detta arbete.

4.1 Slutsatser från uppföljning och revision

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att utveckla verksamheten. Detta med utgångspunkt i bland annat de egna uppföljningarna som görs under året, där till exempel årsrapporten sammanfattar status för avslutat år. Utöver förvaltningens egna analyser genomförs granskning och revision av flera externa instanser. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att omhänderta de rekommendationer som granskningarna resulterar i.

Nedan presenteras kortfattade de med väsentliga observationerna och rekommendationerna som gjorts under 2022.

Årsrapport för miljö- och klimatnämnden 2022

Nämndens årsrapport kan sammanfattas med att verksamheten har genomförts med goda resultat och enligt beslutad budget och verksamhetsplan för 2022. En betydande slutsats från årsrapporten att omhänderta framåt är att förvaltningens medarbetare är attraktiva på arbetsmarknaden, att det blivit svårare att rekrytera och att förvaltningen behöver arbeta aktivt med att genomföra nämndens kompetensförsörjningsplan.

De närmast föregående årens ekonomiska överskott har i hög grad uppstått på grund av statliga bidrag för så kallade trängselkontroller. Medel som inte fullt ut har behövts för att genomföra det aktuella uppdraget. Utan dessa bidrag från 2023 och framåt kommer nämndens verksamhet sannolikt hamna närmare ett nollresultat jämfört med budget.

Stadsrevisionens granskning för 2022

Granskningen har resulterat i en Revisionsberättelse 2022 utan anmärkningar där stadsrevisionen bedömer att:

- nämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- nämndens ekonomiska resultat i allt väsentligt är rättvisande
- nämndens interna kontroll har varit tillräcklig

I granskningsrapporten ger Stadsrevisionen tre rekommendationer som förvaltningen arbetar vidare med:

- Stadsrevisionen rekommenderar miljö- och klimatnämnden att uppdatera och besluta om samarbetsavtalen samt att säkerställa en korrekt debitering av overhead-kostnader (*förvaltningens kommentar: gäller avtalssamverkan med andra kommuner om energi- och klimatrådgivning*).

- Stadsrevisionen rekommenderar nämnden att omhänderta konstaterade brister för att säkerställa ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete
- Stadsrevisionen rekommenderar nämnden att stärka följsamheten mot Göteborgs Stads regler för direktupphandlingar

Revisionsrapporten från EY 2022

Denna revisionsrapport är en del av det material som Stadsrevisionen bygger sin granskningsrapport på. Revisorerna gör diverse systematiska stickprovskontroller och har under 2022 särskilt fokuserat på processerna för bokslut, lön, inköp samt intäkter. Eventuella rekommendationer från EY fångas upp i Stadsrevisionens granskningsrapport ovan.

Arbetsmiljöverket

Arbetsmiljöverket har med start 2020 granskat Göteborgs Stads efterlevnad av arbetsmiljölagstiftningens krav på att det ska finnas ett systematiskt arbetsmiljöarbete. 2022 var miljöförvaltningen en av de förvaltningar som valdes ut för stickprovskontroller. Arbetsmiljöverket konstaterade i sin återrapportering att miljöförvaltningen har rutiner och riktlinjer för ett systematiskt arbetsmiljöarbete och att dessa är väl kända av förvaltningens chefer. Vidare noterade Arbetsmiljöverket att förvaltningen årligen återrapporterar uppföljningen av de samma till såväl nämnd som kommunstyrelse/kommunfullmäktige.

Länsstyrelsens Rapport om uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsynen i Göteborgs stad (daterad 2022-09-05)

Som stöd i arbete att utveckla tillsynen så ska Länsstyrelsen enligt miljötillsynsförordningen 3 kap 16 § ge tillsynsvägledning. Granskningen har genomförts för följande områden:

- Organisation och samordning, opartiskhet utifrån kommunallagens krav
- Befogenheter för personal
- Finansiering och avgifter utifrån miljöbalkens krav
- Behovsutredning och tillsynsplan, tillgång till personal
- Mål för miljöbalkstillsynen utifrån miljöbalkens krav
- Uppföljning av genomförd tillsyn
- Kompetens och kompetensutveckling
- Ärendehantering, tillsynsrapporter och beslut, åtgärder vid bristande efterlevnad
- Miljöskyddstillsynen
- Överlåten tillsyn enligt miljötillsynsförordningen
- Hälsoskyddstillsyn
- Tillsyn av små avlopp

Länsstyrelsen sammanfattar sina observationer från granskningen i 16 punkter, och avslutar med detta ärende avseende granskning av miljö- och klimatnämnden. Länsstyrelsen utgår från att deras synpunkter kommer att omhändertas av nämnden i det fortsatta arbetet, vilket förvaltningen har gjort i samband med bland annat denna behovsutredning.

Länsstyrelsens tillsyn enligt alkohollagen (2010:1622) och lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)

Tillsynen avser samtliga områden enligt alkohollagen och lag om tobak och liknande produkter. Rapporten är fri från kritik men anger några brister och förbättringsområden.

Länsstyrelsen har uppmärksammat följande brister:

- Tillsyn har inte utförts med tillfredsställande frekvens med avseende på folkölsförsäljning, tobaksförsäljning och försäljning av e-cigarett
- Nämnden har inte skickat mottagningsbevis om fullständig ansökan i de ärenden som granskats

Länsstyrelsen har noterat följande förbättringsområden:

- Länsstyrelsen rekommenderar nämnden att återuppta arbetet med RUS alternativt motsvarande metod som kan underlätta arbetet med alkoholtillsyn
- Länsstyrelsen rekommenderar nämnden att under kommande år genomföra en mer regelbunden tillsyn av rökförbudet inom kollektivtrafikens områden

Förvaltningen arbetar vidare med de brister och förbättringsområden som länsstyrelsen har uppmärksammat och ser kommande år över på vilket sätt de föreslagna förbättringsområdena bör hanteras.

Göteborgs Stads dataskyddsombuds årliga granskning

Stadens dataskyddsombud (DSO) gör en årlig granskning som resulterar i en årsrapport för dataskyddsarbetet. Dataskyddsombudets årsrapport 2022 visar att förvaltningen omhändertagit tidigare års rekommendationer på ett sådant sätt att resultaten förbättrats inom samtliga tolv kontrollpunkter utom en. Rekommendationen avseende kontrollpunkten "Biträdesavtal och andra överenskommelser" kvarstår därför tillsammans med rekommendationen för kontrollpunkten "Konsekvensbedömning/samråd" där ytterligare insatser behövs för att följa upp och upprätthålla det positiva resultatet av arbetet hittills. Även inom flera av de övriga kontrollpunkterna finns identifierade förbättringsområden.

Revision av förvaltningens miljöarbete

2022 års miljörevisionen enligt Svensk Miljöbas Miljödiplomering resulterade i *"ett mycket gott resultat med flera positiva iakttagelser, några förbättringsförslag och en avvikelse. Avvikelsen åtgärdades omgående och är verifierad samt stängd. Observationer och förbättringsförslag från föregående revision har hanterats på ett bra sätt"*.

Förbättringsförslagen i revisionsrapporten är omhändertagna, och det som är mest aktuellt för 2024-2026 är "Fortsätt vidareutveckla det systematiska förbättringsarbetet med de tre hållbarhetsdimensionerna som stadens förebild i frågorna". Detta arbete pågår inom ramen för genomförandet av uppdraget 5.2.12 Genomföra miljö- och klimatnämndens hållbarhetsplan 2024, och uppdraget 5.3.3 Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att aktivt arbeta med hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar.

I uppföljningen av Göteborgs Stads miljöledningssystem 2022 lyfts att miljöförvaltningen tillhör gruppen av förvaltningar och bolag i staden som har kommit längst i det systematiska miljöarbetet, och når upp till bestämmelserna i stadens anvisning för systematisk miljöledning.

4.2 Framgångsfaktorer, strategiska utvecklingsmål och Vi-dokument

Förvaltningen genomförde 2015-2018 ett utvecklingsarbete som kallades "Vad, hur och kulturen". Alla medarbetare på förvaltningen var involverade i arbetet som bland annat resulterade i sex framgångsfaktorer, tre strategiska utvecklingsmål med målår 2025, samt ett antal delmål. Arbetet resulterade också i förvaltningens så kallade Vi-dokument.

Framgångsfaktorerna har sedan dess årligen reviderats av förvaltningsledningen. Detta i samband med framtagandet av denna behovsutredning. Miljöförvaltningens framgångsfaktorer är efter denna omarbetning:

- Vi är en förvaltning som ligger i framkant och som använder kommunikation som ett verktyg för att möta framtida behov hos dem som vi är till för inom våra ansvarsområden.
- Vi tillämpar och utvecklar arbetssätt, som gör att vi kan omsätta de politiska målen och uppdragen till arbete som har effekt och som leder till nytta för dem vi är till för.
- Medarbetarna är delaktiga i förändrings- och utvecklingsarbetet utifrån sina kompetenser och erfarenheter.
- Vårt ledarskap bygger på en tillitsfull kultur, vilket innebär att medarbetarna ges möjlighet att genomföra sitt uppdrag på ett sådant sätt att verksamhetens mål kan nås.
- Vi har ett gott samarbetsklimat och en konstruktiv samverkan mellan medarbetare och chefer, som bidrar till hög måluppfyllelse, och god arbetsmiljö och hälsa.

För att nå dessa framgångar så ska vi arbeta mot de tre strategiska utvecklingsmålen. Dessa har nu reviderats för första gången sedan de fastställdes 2015. Detta genom att alla medarbetare inbjöds att delta i en halvdags workshop den 16 mars, där medarbetarna fick möjlighet att lämna synpunkter på såväl de tre strategiska målen, som på delmålen. Workshopen var en del av ett pågående utvecklingsarbete som vi kallar "Vad, hur och kulturen 2.0". Vad, det vill säga vårt uppdrag, diskuterades på en motsvarande workshop den 15 december 2022. Då inbjöds alla medarbetare att på olika sätt prata om sitt uppdrag, som en del av helheten. I juni planeras en tredje aktivitet som ska handla om kulturen. Då ska vi arbeta med stadens förhållningssätt och eventuellt revidera Vi-dokumentet.

Förvaltningsledningen har med de inspel som kom in under workshopen den 16 mars som bas reviderat de strategiska utvecklingsmålen. Efter årets revidering har förvaltningen ett övergripande strategiskt utvecklingsmål med målår 2030, som lyder:

- **Verksamhet i världsklass**

Detta mål nås genom att förvaltningen är:

- **Förebild och föregångare i världen för miljö- och hälsoarbete**
- **Stadens mest omtyckta arbetsplats**

Dessa två undermål till huvudmålet har konkretiserats med ett antal delmål:

Vi gör positiv skillnad för vår stad

- Vi tar fram faktabaserad kunskap och förklarar komplexa samband så att förtroendevalda och tjänstepersoner kan göra avvägda prioriteringar som främjar hållbar utveckling.
- Vi utför en effektiv prövning, tillsyn och kontroll, som strategiskt styr mot att hållbarhetsmålen uppnås och människors hälsa skyddas.

Vår verksamhet genomförs effektivt, sakligt och rättssäkert med ett professionellt förhållningssätt

- Vi garanterar saklighet, rätts- och informationssäkerhet för den enskilde och för verksamhetsutövarna.
- Vi använder ett tilltal och ett språk som är tydligt, lätt att förstå och som utgår från mottagarnas behov och situation. Vi har kundens fokus.

Våra system och tjänster är digitaliserade, enkla och tillgängliga

- Vi har effektiva arbetssätt och tjänster där digitala verktyg är ett förstahandsval.

Vi har ett utvecklat samarbete med andra i staden, regionen och nationellt

- Vi utvecklar i linje med stadens styrmodeller och är en aktiv samarbetspartner
- Vi förenklar för dem vi är till för genom att samordna våra processer med lokala, regionala och nationella aktörer. En väg in.

Vi är en miljöförvaltning i framkant som driver på och utvecklas i samklang med samhällsutvecklingen, och därunder:

- Vi arbetar med ständigt lärande och utveckling i alla delar av organisationen – från planering via utförande till uppföljning och agera (plan, do, study and act - PDSA)
- Vi delar med oss av innovativa, effektiva och systematiska arbetssätt
- Vi identifierar nya frågeställningar och bidrar till utvecklingen av lagstiftningen.
- Vi är i framkant när det gäller att hantera nyupptäckta miljö- och hälsoproblem

Vi är en förvaltning med ett starkt förtroende lokalt, nationellt och internationellt, och därunder:

- Vi samverkar med andra för mesta möjliga nytta för dem vi är till för
- Vi lyssnar på dem som vi är till för

Vi skapar förutsättningar för andra att utveckla och att göra rätt, och därunder:

- Vi tillhandahåller relevant och saklig information gärna i form av öppen data

Vi är en arbetsplats med bra arbetsmiljö som passar alla och där vi trivs tillsammans och har ett meningsfullt, angeläget och stimulerande arbete.

- Vi är en arbetsplats som ligger steget före. När vi träffas så skapar våra möten samhörighet, inspiration och idéutbyte, samtidigt som våra arbetssätt ger oss förutsättningar att göra ett bra arbete oberoende av vald fysisk plats
- Vi skapar förutsättningar för medarbetaren att ha ett hållbart arbetsliv genom att vi sätter tydliga uppföljningsbara mål. Vi tydliggör varför vi vill nå dem och möjliggör därmed för medarbetaren att ansvara för hur målen ska nås, självständigt eller i samverkan med andra
- Vårt ledarskap bygger på en tillitsfull kultur och ett situationsanpassat ledarskap, vilket innebär att medarbetarna ges möjlighet att genomföra sitt uppdrag på ett sådant sätt att verksamhetens mål kan nås
- Vi har den kompetens som krävs för att genomföra våra uppdrag och nå målen samtidigt som vi utvecklas och lär oss nytt
- Vi är en attraktiv arbetsplats som skapar möjlighet för medarbetarna att fortsätta utvecklas

Förvaltningens Vi-dokument beskriver, med utgångspunkt i stadens förhållningssätt:

- Vi vet uppdraget och vem vi är till för
- Vi bryr oss
- Vi arbetar tillsammans
- Vi tänker nytt

hur vi ska vara mot varandra för att på bästa sätt kunna genomföra vårt uppdrag. Detta dokument kommer, som nämnts ovan, att revideras senare under året.

4.3 Utmaningar på kort sikt

I samband med framtagandet av denna nulägesanalys identifierades också de kortsiktiga utmaningar som förvaltningen ser för de närmaste tre åren. Dessa behöver hanteras för att vi ska klara vårt uppdrag enligt reglementet och de mål och uppdrag som kommunfullmäktige har beslutat om. Några av dem behöver hanteras som enskilda uppdrag, medan andra bättre lämpar sig att ingå som delmängd i ett eller flera uppdrag. En tredje kategori är löpande verksamhetsutveckling inklusive eventuella organisatoriska förändringar.

4.3.1 Driva och samordna miljö- och klimatomställningen

För att Göteborgssamhället med gemensamma krafter ska kunna nå målen i miljö- och klimatprogrammet kommer det krävas betydande omställningar. För förvaltningen, som har i uppdrag att driva och samordna detta arbete, finns det utmaningar av flera olika slag. Förvaltningen ska både driva och samordna stadens miljö- och klimatomställning, och driva på samhällsomställningen genom samverkan med näringsliv, offentlig sektor, akademi och civilsamhälle.

Klimatomställningen och förlusten av biologisk mångfald anses vara två av vår tids största utmaningar, som staden behöver hantera. Dessutom behöver staden skapa en god och resilient livsmiljö för göteborgarna. En betydande utmaning är att säkerställa att miljöförvaltningen och staden har tillräcklig kapacitet i form av kompetens och resurser för att omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle ska kunna realiseras. En annan utmaning är att utveckla innovativa arbetssätt som skapar handlingsutrymme, identifierar och fördelar risker samt framgångsrikt kan hantera målkonflikter. En förutsättning för att detta ska kunna göras är att samarbetet och ansvarstagandet inom staden stärks. En annan ännu viktigare förutsättning för att detta ska kunna göras är att det tillgängliggörs ytterligare resurser. Denna typ av utvecklingsarbete, i samverkan med en mångfald av aktörer inom och utanför stadens organisation, kräver nya sätt att organisera och driva arbetet, liksom kompetens som idag inte finns inom förvaltningen.

Klimatomställningsfunktionen är ett exempel på ett arbetssätt som förvaltningen bedömer kan vara framgångsrikt. Arbetet med att utveckla konceptet som genomförts under 2021 och 2022 har visat att detta är en framkomlig väg, men också att det kräver nytänkande, mod och uthållighet för att det ska bli framgångsrikt. Under 2023 implementeras och testas Klimatomställningsfunktionen 2.0. Parallellt med detta utreds hur motsvarande funktioner kan utformas för de andra två målen i miljö- och klimatprogrammet - Människan och Naturen.

4.3.2 Förbättra företagsklimatet

Företagsklimatet i Göteborg behöver förbättras ytterligare. Genomförande av det näringslivsstrategiska programmet har här en central roll, och därunder strategin:

- I Göteborg är det enkelt att driva företag.

Förvaltningens viktigaste verktyg för att bidra till ett förbättra företagsklimat är fortsatt utveckling av våra arbetssätt inom prövning, tillsyn och kontroll.

För att möta denna utmaning måste vi förstå verksamheternas behov och förväntningar på staden. För att få underlag för vårt fortsatta utvecklingsarbete kommer vi därför att fortsätta våra kontinuerliga dialoger med verksamhetsutövarna och då framför allt via dialog med företrädare för de olika branscherna. Vi kommer också genom att utveckla användardriven innovation och genom att genomföra kundresor öka vår kunskap och förståelse för företagens upplevelse av staden.

Utmaningen bör också mötas med fortsatt digitalisering. Detta för att underlätta för företagen i kontakten med stadens förvaltningar och bolag.

4.3.3 Motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet

Förvaltningen har sedan ett antal år tillbaka bedrivit ett aktivt och framgångsrikt arbete som syftar till att minska osund konkurrens och kriminell verksamhet inom vissa utvalda branscher, som till exempel livsmedelsimportörer/grossister och vattenpipscaféer. Hösten 2022 presenterades resultatet av ett utvecklingsarbete som hade som syfte identifiera arbetssätt som innebär ett mer systematiskt arbete mot osund konkurrens och kriminell verksamhet i alla relevanta branscher där det kan förmodas att detta förekommer och som omfattas av de lagstiftningar som nämnden har i uppdrag att bedriva prövning, tillsyn och kontroll inom (dnr 2021-18732 §200).

En av rekommendationerna från utredningen var att inrätta ett tvärgående uppdrag som samordnare. Under 2023 är detta ett uppdrag på 50 procent. Parallellt med det reducerades dock uppdraget från 5,45 årsarbetare (behovsutredningen 2023-2025) till cirka 3 årsarbetare, utöver samordnaren. Detta på grund av att denna verksamhet inte kan finansieras med avgifter och nämndens ekonomi inte tillät att finansiera det med kommunbidraget.

Utmaningen ligger i att kunna avsätta tillräckligt med resurser för att förvaltningen under 2024-2026 ska kunna göra fortsatta satsningar, både inom det operativa arbetet och inom utvecklingsarbetet. Målet är att kunna säkerställa att vi bedriver ett framgångsrikt arbete för att bidra till minskad osund konkurrens och kriminell verksamhet i Göteborg inom ramen för de lagstiftningar som nämnden har ansvar för.

4.3.4 Innovation och verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering

Förvaltningen behöver fortsatt bedriva ett behovsanpassat och ändamålsenligt utvecklingsarbete för att dra nytta av digitaliseringens möjligheter. Utmaningarna är att:

- kunna avsätta tillräckliga resurser för verksamhetsdriven digitalisering (tid, pengar och kompetens)
- utveckla förändrade arbetssätt och anpassade IT-stöd för att uppnå ökad effektivitet i arbetet
- säkerställa en säker, effektiv och modern ärende- och informationshantering
- upprätthålla rätt kompetens och ha en hög digital mognad i förvaltningen
- få tillgång till relevanta förutsättningar från interna och externa leverantörer (kompetens och teknik)

För att möta utmaningarna krävs av oss att vara modiga och tänka nytt när det gäller våra arbetssätt, gemensamma satsningar och fokus på uthållighet i implementeringen av arbetssätt och IT-stöd.

4.3.5 Digitalisering och visualisering av miljö- och klimatdata

En förutsättning för stadens arbete för att nå målen i miljö- och klimatprogrammet är en systematisk hantering av både kvalitativa och kvantitativa data. Det handlar bland annat om data som synliggör status vad gäller måluppfyllnad, data för att kunna upprätta klimatbudgetar, data som genereras och analyseras inom miljöövervakningen, och data som behövs och därför samlas in för att användas i uppföljningen av miljöledningssystemet.

Sådana data måste vara lättillgängliga för stadens organisation så väl som för exempelvis näringsliv och civilsamhälle. Lättillgängliga och tillförlitliga data är också viktigt i arbetet med att möjliggöra för medborgarnas delaktighet i miljö- och klimatarbetet, och kan till exempel förstärka Göteborgs Stads digitala tvilling som en plattform medskapande.

Det behövs i dagsläget både riktlinjer och rutiner, och stödjande system som gör att data är lätt att rapportera, lätt tillgängliga och kvalitetssäkrade. Den konkreta utmaning är att kunna avsätta de resurser som krävs för att genomföra detta utvecklingsarbete. Ett utvecklingsarbete som är viktigt för hela staden.

4.3.6 Säker, korrekt och effektiv informationshantering

Information är en av nämndens viktigaste strategiska resurser. Tillgången till korrekt verksamhetsinformation är en förutsättning för att nämnden ska kunna utföra sitt uppdrag. Den grundlagsskyddade rätten att ta del av offentliga verksamheters information ger bland annat allmänheten möjlighet till insyn och bidrar med underlag för forskning. I takt med den ökande digitaliseringen och de ökande externa hoten i samhället skärps kontinuerligt kraven på en säker, korrekt och effektiv informationshantering. Kraven kommer via lag och annan författning samt via styrande dokument och uppdrag från Göteborgs Stad centralt såväl som från den egna verksamheten. Via tillsynsmyndigheter inom området ges rekommendationer och vägledning. För att möta kraven ska arbetet med informationshantering ske aktivt, systematiskt och samordnat inom områdena informationssäkerhet, informationsförvaltning och arkiv samt dataskydd och integritet. En välfungerande, säker och modern informationshantering bidrar till förtroendet för organisationen såväl internt som externt och är en förutsättning för verksamhetsutveckling.

Förvaltningens systematiska informationshanteringsarbete har de senaste åren bland annat resulterat i en tydligare organisation och intern styrning, klassning av informationstillgångar samt kompetensutveckling. Parallellt med detta har förvaltningen fått rekommendationer från såväl dataskyddsombudet som stadsrevisionen, vilka dock noterat att arbetet pågår. Förvaltningen hanterade under 2022 även en allvarlig och omfattande personuppgiftsincident som gav nya erfarenheter och kunskaper. Det systematiska arbetet fortgår under 2023 men inte i den omfattning som hade behövts. För att säkerställa att informationshanteringen lever upp till kraven och möter behoven behövs ett kontinuerligt och långsiktigt arbete. I detta ingår bland annat att ta fram och implementera ytterligare styrande dokument och förändrade arbetssätt samt tillhandahålla ett adekvat stöd till verksamheten. För att utveckla och upprätthålla en god nivå krävs både utbildning, uppföljning och en riskbaserad intern kontroll. Värt att notera är även att förvaltningen måste omhänderta en omfattande digital informationshanteringsskuld som byggts upp under många år. Dessutom pågår och planeras ett flertal större digitaliseringsprojekt både lokalt på förvaltningen och centralt inom staden inom vilka aspekter som informationssäkerhet, inbyggt dataskydd, livscykelhantering och digitalt bevarande måste hanteras.

Den största utmaningen handlar således om att kunna avsätta tillräckliga personella resurser inom såväl stöd- som kärnverksamheten.

4.3.7 Kompetensförsörjning

I ett snabbt förändrande samhälle är det en utmaning att säkerställa att förvaltningen har medarbetare och chefer med den kompetens och de förhållningssätt som behövs för att på kort och lång sikt klara vårt uppdrag.

Förvaltningen har under 2022 noterat att det blivit betydligt svårare att rekrytera, framför allt medarbetare till de avdelningar som bedriver myndighetsutövning, och har med anledning av det tagit fram en separat kompetensförsörjningsplan som är en bilaga till nämndens budget. Något som tidigare varit förhållandevis enkelt har blivit en reell utmaning. Förvaltningen kommer därför i perioden 2024-2026 fortsätta det systematiska arbete för att identifiera de kompetensgap som finns och inte minst de som kan komma att uppstå i framtiden (5-10 års sikt). Samtidigt kommer vi fortsätta arbeta systematiskt med vår arbetsmiljö och därigenom säkerställa att vi är en attraktiv arbetsgivare som behåller värdefull kompetens.

Med denna kunskap som grund ska förvaltningen fortsätta med ett systematiskt rekryteringsarbete som säkerställer att dessa behov täcks, samtidigt som förvaltningens medarbetare får till behoven passande kompetensutveckling av hög kvalitet. Parallellt med detta arbete ska förvaltningen också se över arbetssätt och möjligheter för att nyttja till exempel digitalisering för att minska behovet av medarbetare med inspektörskompetens på myndighetsavdelningarna.

4.3.8 Jämn könsfördelning

Göteborgs stads förvaltningar och bolag förväntas arbeta för en jämn könsfördelning bland såväl medarbetare som chefer. På miljöförvaltningen har detta genom ett antal år varit en utmaning framför allt på myndighetsavdelningarna och inom verksamhetsstödet, där andelen kvinnor är betydligt större än andelen män (75%/25%). Under senare år har det dock skett en förskjutning inom miljötillsynen som vid utgången av 2022 var förvaltningens mest jämställda avdelning (61%/39%).

Den huvudsakliga anledningen till den sneda könsfördelningen är att det också i rekryteringsunderlaget är en motsvarande obalans i könsfördelning med betydligt högre andel kvinnliga sökande. Det betyder att det inte finns en enkel lösning på denna utmaning. Förvaltningen bedömer att det finns anledning att inkludera detta i det strategiska arbete som pågår när det gäller kompetensförsörjning (se utmaning ovan).

5 Förslag till uppdrag 2024

I detta kapitel presenteras de 44 uppdrag som förvaltningen ser behov för att de ska genomföras under 2024.

I det första delkapitlet presenteras de fyra uppdrag som kommunfullmäktige har riktat till nämnden i särskilda beslut, och där alla fyra är av löpande karaktär.

I det andra delkapitlet presenteras 26 så kallade grunduppdragen enligt reglementet och myndighetsstyrande lagstiftningar. Dessa är också av löpande karaktär och de är mer eller mindre explicit givna till nämnden via reglementet. Flera av dessa kommer i ett senare skede att preciseras i en specifik plan för just det uppdraget. Dessa planer kommer utgöra bilagor till nämndens budget.

I det tredje kapitlet presenteras ytterligare 14 uppdrag. Tre av dessa är de uppdrag som nämnden har fått riktade till sig i kommunfullmäktiges budget för 2023 och där förvaltningen ser behov för att de ska fortlöpa in i 2024, antingen i sin ursprungliga formulering eller efter en viss modifiering. I detta delkapitel presenteras också fyra förslag till nya uppdrag som förvaltningen föreslår att kommunfullmäktige ska rikta till nämnden i kommunfullmäktiges budget för 2024, alternativt att nämnden riktar dem till förvaltningen i sin nämndbudget 2024. Dessutom presenteras sju uppdrag, alla fortsättningar på pågående uppdrag, men där några har omformulerats och fått en annan inriktning/annat fokus. Uppdragen i denna kategori är av karaktären att de inte direkt utgör ett väl definierat grunduppdrag enligt reglementet, men samtliga ryms förstås inom ramen för reglementet. Med andra ord de är möjliga att prioritera bort om nämnden så finner är passande. Alternativt omformulera eller ändra ambitionsnivån på.

5.1 Tidigare riktade uppdrag från kommunfullmäktige

I detta delkapitel presenteras fyra uppdrag som kommunfullmäktige har riktat till nämnden i särskilda beslut, och där alla fyra är av löpande karaktär. Här föreslår förvaltningen vissa justeringar i formuleringarna av uppdragen, men eftersom de inte har ett slutdatum så utgår förvaltningen ifrån att dessa fortsatt ska genomföras i stort sett enligt det ursprungliga uppdragets formulering.

Nedan finns en kort beskrivning av bakgrunden till att uppdraget finns med, samt vilka mål som arbetet ska bidra till att de nås samt vilka resursbehov som förvaltningen bedömer behövs för att kunna genomföra uppdraget.

5.1.1 Stödja Göteborgs Stads klimatråd

Uppdraget innebär att stötta Göteborgs Stads Klimatråd, såväl administrativt som med kunskapsunderlag, i enlighet med särskilt upprättat reglemente. Om behov uppstår ska miljö- och klimatinämnden utse nya ledamöter till rådet.

Rådet, som enligt beslut i kommunfullmäktige ska vara sammansatt av forskare från akademien och spegla de tre hållbarhetsaspekterna social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet, ska analysera hur klimatmålen i stadens miljö- och klimatprogram kan nås på ett kostnadseffektivt sätt och föreslå klimatpolitiska åtgärder som är framtidsytande, genomförbara och specifika.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målet:

3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram

Uppskattat resursbehov

0,25 årsarbetare samt 250 tusen kronor för övriga kostnader.

5.1.2 Samordna stadens arbete med Borgmästaravtalet

Kommunfullmäktige beslutade den 19 mars 2020 (§ 6 0560/19) att Göteborgs Stad skulle ansluta sig till det uppdaterade Borgmästaravtalet, Covenant of Mayors for Climate & Energy 2030 targets (CoM 2030).

I januari 2022 beslutade kommunstyrelsen (§ 14 1319/21) att Göteborgs Stad ska ansluta sig till och underteckna den nya versionen av avtalet CoM 2050 - Covenant of Mayors Europe.

Detta är således ett pågående uppdrag där miljöförvaltningen ska samordna stadens arbete med avtalet inklusive att följa upp och rapportera enligt avtalets krav.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi.

Uppskattat resursbehov

0,1 årsarbetare.

5.1.3 Samordna stadens arbete med EU-kommissionens överenskommelse om gröna städer

Kommunfullmäktige beslutade den 14 oktober 2021 (punkt 16. Dnr 0453/21) att miljö- och klimatnämnden ska samordna stadens arbete inom ramen för Överenskommelse om Gröna Städer – Green City Accord. I uppdraget ingår att genomföra uppföljningar och rapportera resultatet i enlighet med avtalets krav.

Detta är således ett pågående uppdrag där miljöförvaltningen ska samordna stadens arbete att följa upp och rapportera enligt avtalets krav.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden

Uppskattat resursbehov:

1 årsarbetare.

5.1.4 Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att vara rådgivande till de bidragsgivande nämnderna avseende bidragsansökningar som inkluderar den ekologiska dimensionen

Kommunstyrelsen beslutade den 19 maj 2022 att miljö- och klimatnämnden ska vara rådgivande till de bidragsgivande nämnderna avseende bidragsansökningar (KS 2022-05-19 § 16 0594/21). Detta innebär i praktiken att miljöförvaltningen ger stöd på systemnivå för att bidragsgivande nämnder ska kunna inkludera den ekologiska dimensionen vid ansökningar och givande av bidrag. Förvaltningen bör således fortsätta pågående arbete på ett sätt som är relevant och ger mervärde för staden.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden
- 3.2.8.1 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika
- 3.2.9.1 Göteborgs Stads inköps- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål

Uppskattat resursbehov:

0,1 årsarbetare.

5.2 Grunduppdrag enligt reglementet och myndighetsstyrande lagstiftning

I det andra delkapitlet presenteras de 26 så kallade grunduppgifterna enligt reglementet och myndighetsstyrande lagstiftning. Dessa är också av löpande karaktär och de är mer eller mindre explicit givna till nämnden via reglementet. Flera av dessa kommer i ett senare skede att preciseras i en specifik plan för just det uppdraget. Dessa planer kommer utgöra bilagor till budgeten.

Nedan finns en kort beskrivning av bakgrunden till att uppdraget finns med, samt vilka mål som arbetet ska bidra till att de nås samt vilka resursbehov som förvaltningen bedömer behövs för att kunna genomföra uppdraget.

5.2.1 Bedriv myndighetsutövning inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdena

Uppdraget bygger på § 2 i kapitel 2 i nämnden reglementet som bland annat säger att:

Nämnden fullgör de uppgifter som enligt lag eller annan författning ankommer på kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Nämnden ansvarar för kommunens uppgifter, prövnings-, tillsyns- och kontrolluppgifter samt miljöövervakning inom miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedels- och foderområdet. Ansvaret gäller med undantag för uppgifter som kommunfullmäktige uppdragit åt annan nämnd såsom strandskydds- och bevarandepgifter som byggnadsnämnden ansvarar för.

Nämnden ansvarar för uppgifter inom närliggande övriga områden som enligt lag eller annan författning som ankommer på den kommunala nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet i lagstiftning såsom strålskyddslagstiftningen och lag om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel.

Nämnden ska föra kommunens talan hos länsstyrelsen, domstol eller annan prövningsinstans inom nämndens verksamhetsområde.

Nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

Nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen samt därtill hörande föreskrifter.

Nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter för det som ankommer på kommunen gällande prövning och tillsyn samt administrativa ingripanden enligt alkohol- och tobakslagstiftningarna. Nämnden har även ansvar att hålla i kunskapsprov kopplat till alkoholtillstånd.

Nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter för det som ankommer på kommunen gällande att avge yttranden till Spelinspektionen i ärenden om licensgivning enligt spellag, spelförordning och tillståndsgivning enligt lag om anordnande av visst automatspel.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.1.1 Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön
- 3.2.2.1 Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt
- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.4.1 Företagsklimatet ska förbättras
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.7.1 Göteborg ska vara en säker och trygg stad

Uppskattat resursbehov

42,1 årsarbetare inom livsmedelskontroll samt prövning och tillsyn enligt alkohol- och tobakslagstiftningen. 52,2 inom miljötillsyn.

5.2.2 **Motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet**

Också detta uppdrag bygger på § 2 i kapitel 2 i nämnden reglementet och de skrivningar som finns angående myndighetsutövningen. Exempelvis att "nämnden fullgör de uppgifter som enligt lag eller annan författning ankommer på kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet."

Förvaltningen har sedan ett antal år tillbaka bedrivit ett aktivt och framgångsrikt arbete som syftar till att minska osund konkurrens och kriminell verksamhet inom vissa utvalda branscher, som till exempel livsmedelsimportörer/grossister och vattenpipscaféer. Hösten 2022 presenterades för nämnden resultatet av ett utvecklingsarbete som hade till syfte att identifiera systematiska arbetssätt mot osund konkurrens och kriminell verksamhet i de relevanta branscher som omfattas av de lagstiftningar som nämnden har i uppdrag att bedriva prövning, tillsyn och kontroll inom (Miljöförvaltningen rapportnummer 2022:12, ärende §200 miljö- och klimatnämnden 2022).

Miljöförvaltningen har inom ramen för detta utvecklingsarbete tagit fram en definition som är anpassade till nämndens uppdrag enligt reglementet. Denna lyder *Verksamheter som bedöms bedriva fusk och osund konkurrens bryter systematiskt mot lagar och regler för att få fördelar gentemot sina konkurrenter och/eller riskerar att urholka medborgarnas förtroende för myndigheter och samhället i stort*. Syftet med en egen definition är att säkerställa att förvaltningens medarbetare har samma förståelse för uppdraget och avgränsning av ärenden, samt att alla medarbetare arbetar med samma förutsättningar, oavsett vilken lagstiftning man arbetar med.

En av rekommendationerna från utredningen var att inrätta ett tvärgående uppdrag som samordnare mot osund konkurrens. Under 2023 är detta en tjänst på 50 procent, som inför 2024 bör utökas till en heltidstjänst. Samordnarens uppdrag är att samordna, driva och utveckla arbetet mot osund konkurrens och kriminell verksamhet. Därunder att i vardagen leda de medarbetare som får i uppdrag att arbeta med tillsyn och prövning med inriktning mot osund konkurrens och kriminell verksamhet. Samordnaren ska bland annat implementera kartläggning av oseriösa verksamheter i förvaltningens verksamhetssystem, arbeta med uppföljning och förbättring av verksamheten, omvärldsbevakning och utveckling av den interna samverkan i staden. Exempel på samverkan i staden är inom ramen för BiD Gamlestaden och den nystartade BiD Frölunda-Tynnered. Exempel på extern samverkan är den vi genomför regelbundet med Polisen, ekobrottsmyndigheten, gränskontrollen, Tullverket, Arbetsmiljöverket och Skatteverket.

Förvaltningen gör bedömningen att det operativa arbete bör öka, samtidigt som det också fortsatt bör läggas resurser på att utveckla ännu mer effektiva arbetssätt. Anledningen till att det operativa arbetet bör öka i omfattning är att erfarenheter från såväl Göteborg, som Malmö och Helsingborg som ligger långt framme inom detta område, har visat att ett aktivt tillsynsarbete har mätbara effekter på osund konkurrens och kriminell verksamhet. Detta arbete kan dock, till skillnad från annat tillsynsarbete, inte fullt ut finansieras med avgifter och därför behövs kommunbidrag till detta.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för mål:

- 3.2.1.1 Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.4.1 Företagsklimatet ska förbättras
- 3.2.7.1 Göteborg ska vara en säker och trygg stad
- 3.2.8.1 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika

Uppskattat resursbehov

Sammanlagt 7 årsarbetare.

5.2.3 Driva och samordna Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram

Uppdraget bygger på §2 i kapitel 2 i miljö- och klimatnämndens reglemente som bland annat säger att "Nämnden ska driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Det innefattar en pådrivande, samordnande och stödjande funktion samt att i samråd med berörda parter utarbeta och underställa kommunfullmäktige styrande dokument inom området."

Implementeringen av Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030 påbörjades våren 2021. Under 2022 hade miljöförvaltningen ett tydligt fokus på att utveckla och etablera arbetssätt för att understödja ett framgångsrikt arbete med programmets sju strategier i staden. Dessutom förbereddes den första uppföljningen av programmets mål och delmål. Denna genomförs i skrivande stund. Arbetssätten i strategierna följs upp årligen. Resultatet av uppföljningarna ligger till grund för hur justeringar i arbetssätten.

För att staden ska kunna nå miljö- och klimatmålen krävs en omfattande omställning av både staden och samhället. För att driva omställningen krävs kompetens, effektiva och agila arbetssätt, samt resurser. Miljöförvaltningen behöver kontinuerligt undersöka vad som hindrar omställning från att ske, skapa samsyn kring prioriterade åtgärder och utvecklingsbehov samt stötta omställningsarbetet inom och mellan förvaltningar och bolag. Miljömålsuppföljningen under 2023 kommer att peka ut flera områden där förändringar krävs. Under 2024 och framåt behöver förvaltningen trycka på och stötta så att åtgärder inom dessa prioriterade områden genomförs.

Under 2024 ska programmet utvärderas för första gången. Detta för att undersöka behovet av justeringar och förbereda för revidering under 2025.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska

- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden

Uppskattat resursbehov

4,5 årsarbetare samt 500 tusen kronor för övriga kostnader.

5.2.4 Följa upp mål och delmål i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram

Uppdraget bygger på §2 i kapitel 2 i miljö- och klimatnämndens reglemente som bland annat säger att "Nämnden ska driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Det innefattar en pådrivande, samordnande och stödjande funktion samt att i samråd med berörda parter utarbeta och underställa kommunfullmäktige styrande dokument inom området."

Miljö- och klimatprogrammets mål och delmål följs upp vartannat år. År 2023 följs de upp för första gången, per år 2022. Uppföljningen ger en grov lägesbild av måluppfyllelsen och rekommenderar vad staden behöver fokusera på för att klara att nå målen till år 2030.

Under 2024 behöver en fördjupad analys genomföras för att kvalitetssäkra arbetet med indikatorerna och fortsatt identifiera och klargöra behov av åtgärder. Miljöförvaltningen behöver också stödja stadens verksamheter i att kontinuerligt ta fram och nyttja data för att få framdrift i det gemensamma miljö- och klimatarbetet. Detta behövs också för att säkra en effektiv och involverande uppföljning år 2025 och framåt.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden

Uppskattat resursbehov

3,0 årsarbetare.

5.2.5 Driva och samordna arbetet inom ramen för strategin Vi agerar som föregångare

Uppdraget bygger på §2 i kapitel 2 i miljö- och klimatnämndens reglemente som bland annat säger att "Nämnden ska driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Det innefattar en pådrivande, samordnande och stödjande funktion samt att i samråd med berörda parter utarbeta och underställa kommunfullmäktige styrande dokument inom området."

Som strategiansvariga för strategin "Vi agerar som föregångare" inom miljö- och klimatprogrammet, driver och samordnar miljöförvaltningen omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle, med målsättningen att Göteborg ska vara en av världens mest progressiva städer när det gäller att förebygga och åtgärda miljö- och klimatutmaningar.

Vi ska säkerställa framdrift av arbetet med strategin och bidra till mervärden i existerande uppdrag, driva på utvecklingen av nya arbetssätt och samordna framtagandet av nya åtgärder och aktiviteter som leder till ökad måluppfyllelse.

Strategins fyra fokusområden:

- Påverkansarbete
- Samverkan
- Kommunikation
- Kompetens och ledarskap

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden
- 3.2.8.1 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika
- 3.2.9.1 Göteborgs Stads inköps- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål

Uppskattat resursbehov

1 årsarbetare.

5.2.6 Driva och samordna arbetet inom ramen för strategin Vi arbetar strategiskt med finansiering för ökad takt i omställningen

Uppdraget bygger på §2 i kapitel 2 i miljö- och klimatnämndens reglemente som bland annat säger att "Nämnden ska driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Det innefattar en pådrivande, samordnande och stödjande funktion samt att i samråd med berörda parter utarbeta och underställa kommunfullmäktige styrande dokument inom området."

Som strategiansvariga för strategin "Vi arbetar strategiskt med finansiering för ökad takt i omställningen" inom miljö- och klimatprogrammet, driver och samordnar miljöförvaltningen att staden tänker nytt och agerar kring finansiering, inom både drift och investering, för att öka omställningstakten.

Vi ska säkerställa framdrift av arbetet med strategin och bidra till mervärden i existerande uppdrag, driva på utvecklingen av nya arbetssätt och samordna framtagandet av nya åtgärder och aktiviteter som leder till ökad måluppfyllelse.

Staden står inför stora utmaningar som troligtvis kommer att kräva såväl stora investeringar som förändrade sätt att hantera kostnader och de värden som skapas. Analys och utveckling av olika finansieringsmöjligheter krävs för att genomföra de stora systemförändringar samhället nu står inför.

Strategins tre delar:

- Stadens pågående och framtida arbete enligt budget
- Innovationsarbete i staden
- Identifiera hur större omställningsbehov ska finansieras

Fokus:

- Säkerställa god kunskap om hur kostnader är kopplade till omställningen i samband med beslut, ur ett kommunalekonomiskt perspektiv och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.
- Tänka innovativt och söka olika typer av finansieringslösningar för att klara omställningen.
- Analysera vilka prioriteringar i investeringar som hjälper oss att nå målen i miljö- och klimatprogrammet.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska

- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden
- 3.2.8.1 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika

Uppskattat resursbehov:

1 årsarbetare.

5.2.7 Driva och samordna arbetet med Göteborgs Stads miljöledningssystem

Uppdraget bygger på §2 i kapitel 2 i nämnden reglementet som bland annat säger att: "Nämnden ska stödja, driva och analysera efterlevnad av stadens miljöledningssystem samt stödja kommunstyrelsen i att säkerställa systemets effektivitet. Nämnden ska tillhandahålla stöd, vägledning, utbildning och stödjande revisioner."

Göteborgs Stads gemensamma miljöledningssystem ska stärka miljö- och klimatarbetet och få stadens förvaltningar och bolag att arbeta systematiskt och samordnat med ständiga förbättringar inom de områden där de kan göra störst skillnad.

Miljöledningssystemet är ett avgörande verktyg för att kunna nå målen i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030.

Genom miljöledningssystemet ges pådrivande och målgruppsanpassat stöd till förvaltningar och bolag, genom bland annat stödjande interna miljörevisioner. År 2022 visade miljörevisionerna att flera förvaltningar och bolag gjort framsteg i implementeringen av miljöledningssystemet jämfört med föregående år, men att utvecklingen går alltför långsamt. Det finns fortfarande verksamheter i staden som helt saknar miljöledningssystem. Flera verksamheter saknar en grundlig kartläggning och bedömning av sin direkta och indirekta miljöpåverkan. Revisionerna visade även att flera verksamheter varken har avsatt tillräckliga resurser eller fördelat ansvar för det systematiska miljöarbetet. Det saknas också relevant kompetens och kunskap bland medarbetare och chefer. Sammantaget innebär detta en hög risk för fel fokus och otillräcklig framdrift och effekt i miljöarbetet.

Miljöförvaltningen behöver därför utöka och utveckla stödet inom ramen för miljöledningssystemet för att mer effektivt driva på för att staden ska nå miljö- och klimatmålen. Specifikt behövs riktat stöd till de förvaltningar och bolag som har stor påverkan på stadens miljö- och klimatmål, men som ännu inte byggt upp och implementerat ett systematiskt miljöarbete inom sina organisationer.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden

Uppskattat resursbehov:

5,5 årsarbetare samt 300 tusen kronor för övriga kostnader.

5.2.8 Driva och samordna stadens vatten- och havsmiljöarbete

Uppdraget bygger på §2 i kapitel 2 i nämndens reglemente som bland annat säger att: "Nämnden har ansvar för att samordna det av stadens arbete som följer av Europaparlamentets och rådets havsmiljödirektiv och vattendirektiv och har därmed en samordnande roll inom stadens vatten- och havsmiljöarbete. Nämnden ska samordna stadens arbete som följer av direktivens åtgärdsprogram, inklusive rapportering, samt vara stadens kontakt gentemot vattenmyndigheten och andra vattenråd samt vattenvårdsförbund."

Förvaltningen driver och samordnar stadens arbete med att nå miljö kvalitetsnormer för vatten enligt vatten- och havsmiljödirektivet genom Göteborgs Stads åtgärdsplan för god vattenstatus samt lokala åtgärdsprogram ett per avrinningsområde. Åtgärdsplanen utgår ifrån vattenmyndigheten i Västerhavets åtgärdsprogram 2022–2027 och innehåller 32 åtgärder som riktar sig till Göteborgs Stads förvaltningar och bolag. Förvaltningen ansvarar för implementering och uppföljning av åtgärdsplanen. Förvaltningen har också ansvar för och medverkar i ett stort antal av åtgärdena.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden

Uppskattat resursbehov:

1,7 årsarbetare samt 500 tusen kronor för övriga kostnader.

5.2.9 Genomföra miljö- och klimatnämndens miljöövervakningsplan 2024

Uppdraget bygger på §2 i kapitel 2 i nämndens reglemente som bland annat säger att "Nämnden ansvarar för kommunens uppgifter, provnings-, tillsyns- och kontrolluppgifter samt miljöövervakning inom miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedels- och foderområdet."

Förvaltningen upprättar årligen en miljöövervakningsplan, som beskriver förvaltningens arbete och utvecklingsbehov inom luft-, buller och ekologisk övervakning. Miljöövervakningsplanen är en bilaga till nämndens budget.

Förvaltningens miljöövervakning beskriver tillståndet, trender och effekter i miljön och genererar betydelsefullt underlag för att uppföljningen av stadens miljö- och klimatmål. Miljöövervakningen utgörs till stor del av miljödata som behöver hanteras i geografiska informationssystem där digitala kartunderlag behöver anpassas utifrån olika analys- och visualiseringsbehov. Det finns därför ett behov av att förstärka förvaltningens miljöövervakningsarbete med kompetens inom fördjupade geografiska analyser, beräkningar, kartläggningar och visualiseringar inom framför allt den ekologiska miljöövervakningen.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö

- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden

Uppskattat resursbehov:

7,2 årsarbetare och 4 000 tusen kronor för övriga kostnader.

5.2.10 Driva och samordna arbetet med åtgärdsprogram mot buller

Uppdraget bygger på §2 i kapitel 2 i nämndens reglemente som anger att: "Nämnden har ansvar för att samordna det av stadens arbete som följer av förordningen om omgivningsbuller."

Arbetet med att driva och samordna stadens åtgärdsprogram mot buller pågår kontinuerligt och bedrivs i samarbete med relevanta aktörer i staden, därunder bland annat stadsbyggnadsförvaltningen, stadsfastighetsförvaltningen, stadsmiljöförvaltningen och exploateringsförvaltningen.

Kommunfullmäktiges beslutade den 4 oktober 2018 (§ 8 0688/18) att: "Miljö- och klimatnämnden får fortsatt ansvar för uppföljningen av åtgärdsprogram mot buller och för samordningen av den kommande omarbetningen av åtgärdsprogram mot buller 2024–2028, samt den föreskrivna redovisningen till Naturvårdsverket." Detta är således ett pågående uppdrag som bör fortsätta.

Uppdraget att revidera åtgärdsprogrammet kommer genomföras med start under 2023 och ett färdigställande under 2024.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden
- 3.2.7.1 Göteborg ska vara en säker och trygg stad

Uppskattat resursbehov:

1,7 årsbetare och 300 tusen kronor för övriga kostnader.

5.2.11 Driva och samordna arbetet med Göteborgs Stads energiplan

Miljö- och klimatnämnden fattade den 25 januari 2022 (§ 14 Dnr MKN-2020-19175) beslut om Göteborgs Stad energiplan för 2022–2030. Planen antogs av kommunfullmäktige den 28 april samma år (§ 26 0201/22). Miljö- och klimatnämnden ansvarar för att driva och samordna planen samt tillsammans med andra nämnder och styrelser utveckla den. Nämnden har också ett utpekat ansvar för ett antal åtgärder i planen. Detta uppdrag syftar till att genomföra det arbetet.

Energiplanen syftar till att:

- Driva på genomförande av åtgärder som leder till att Göteborgs Stad når miljömålet för klimatet i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030
- Visa på riktningen för Göteborgs Stads övergripande arbete med energifrågor
- Uppfylla kraven i lagen om kommunal energiplanering (1977:439)

Miljöförvaltningen kommer fortsätta att driva och samordna genomförandet av energiplanen samt utveckla den. Energiplanen ska följas upp vartannat år av miljöförvaltningen. Uppföljningen av energiplanen kommer samordnas med uppföljningen av miljö- och klimatprogrammet, där indikatorerna utgör viktiga måtvärden.

Eftersom energisystemets utveckling mot mer förnybar elproduktion samt större användning av el och hållbara förnybara drivmedel och bränslen förväntas fortsätta med allt högre takt, finns det ett behov av att regelbundet utvärdera planens aktualitet och det energisystem som Göteborg utgör en del av. Delutvärderingar kommer genomföras löpande och kommer tillsammans med analyser som identifierar utmaningar, hinder och förslag på lösningar ligga till grund för uppdateringarna av planen, vilket kommer att ske första gången under 2024.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö.
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi.

Uppskattat resursbehov:

1,5 årsarbetare och 300 tusen kronor för övriga kostnader.

5.2.12 Genomföra miljö- och klimatnämndens hållbarhetsplan 2024

Sedan Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030 antogs har miljö- och klimatnämnden haft en plan för nämndens eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram. Denna, som uppdateras årligen och som är bilaga till nämndens budget, syftar till att tydliggöra hur miljöförvaltningens verksamhet ska bidra aktivt till att målen i miljö- och klimatprogrammet kan nås, samt att förvaltningen följer riktlinjerna i stadens gemensamma miljöledningssystem. Miljöförvaltningens arbete med att nå målen i miljö- och klimatprogrammet och den egna tillämpningen av miljöledningssystemet ska utgöra en förebild för andra förvaltningar och bolag i staden och denna plan är en del av detta uppdrag.

I kapitel 1 §6 i miljö- och klimatnämndens reglemente framgår att *Alla nämnder ska driva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå målen i Agenda 2030*. Från 2024 föreslår förvaltningen att nämndens plan för eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram och detta uppdrag om att arbete mot de globala målen i Agenda 2030 samordnas i en plan som kallas Miljö- och klimatnämndens hållbarhetsplan 2024.

I planen ingår även arbetet med uppdraget 5.3.2 Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att aktivt arbeta med hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar (se kapitel 5.3 nedan), som en delmängd.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för miljö- och klimatnämndens samtliga mål, uppradade här efter hållbarhetsperspektiven:

Människan – den sociala dimensionen

- 3.2.1.1 Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden
- 3.2.7.1 Göteborg ska vara en säker och trygg stad
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.5.1 Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras
- 3.2.5.2 Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska

Naturen och klimatet – den ekologiska dimensionen

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska

Ekonomin – den ekonomiska dimensionen

- 3.2.2.1 Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt
- 3.2.4.1 Företagsklimatet ska förbättras

Uppskattat resursbehov:

1 årsarbetare.

5.2.13 Bedriva energi- och klimatrådgivning

Uppdraget att bedriva energi- och klimatrådgivning sker enligt två utgångspunkter:

- Förordning 2016:385 om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning, och
- §2 i kapitel 2 i miljö- och klimatnämndens reglemente som anger att nämnden ska förvalta och utveckla stadens energi- och klimatrådgivning.

Styrningen för hur energi- och klimatrådgivningen ska bedrivas beskrivs i Förordning (2016:385) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning. Enligt förordningen ska energi- och klimatrådgivningen främja en effektiv och miljöanpassad användning av energi samt en minskad klimatpåverkan från energianvändningen. Rådgivningen ska vara opartisk och fri från kommersiella intressen och riktar sig till målgruppen hushåll, företag och organisationer.

Energi- och klimatrådgivningen ska förmedla lokalt och regionalt anpassad kunskap om energianvändning och dess klimatpåverkan, energieffektivisering samt förutsättningar att ändra energianvändningen i lokaler och bostäder. Rådgivning får också ges om transporter av personer och gods.

Inriktningen på arbetet kommer följa aktuella nationella beslut och andra prioriteringar som nämnden finner lämpliga.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målet:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.

Uppskattat resursbehov

4,0 årsarbetare samt 500 tusen kronor för övriga kostnader.

5.2.14 Bidra till stadens strategiska stadsplanering

Också detta uppdrag bygger på §2 i kapitel 2 i miljö- och klimatnämndens reglemente som bland annat säger att "Nämnden ska driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Det innefattar en pådrivande, samordnande och stödjande funktion samt att i samråd med berörda parter utarbeta och underställa kommunfullmäktige styrande dokument inom området."

Förvaltningen bidrar till stadens strategiska stadsplanering framför allt genom att svara på remisser i stadsutvecklingsprocessen, till exempel i samband med samråd för nya detaljplaner och planprogram. Fokus ligger på det ekologiska perspektivet utifrån den sakkunskap som finns på förvaltningen.

Att svara på remisser är dock inte tillräckligt och därför behöver förvaltningen aktivt driva på inom den ekologiska dimensionen genom att ytterligare utveckla dialogen och samarbetet med förvaltningar och bolag inom stadsutvecklingsområdet.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden

Uppskattat resursbehov

4,5 årsarbetare.

5.2.15 Svara så effektivt som möjligt på remisser inom stadsmiljöavdelningens olika ansvarsområden

Uppdraget bygger på kapitel 2 i nämndens reglemente som bland annat säger att: "Nämnden ska driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Det innefattar en pådrivande, samordnande och stödjande funktion samt att i samråd med berörda parter utarbeta och underställa kommunfullmäktige styrande dokument inom området.

Nämnden ska utföra sitt uppdrag med en helhetssyn på samhället och regionen i samarbete med statliga, regionala och kommunala aktörer samt övriga intressenter."

Uppdraget går ut på att svara på inkomna remisser enligt gällande delegationsordning. När det är relevant lyfts remisser till nämnden, antingen för beslut eller som information.

Att besvara remisser inom stadens strategiska stadsplanering ingår i uppdrag 5.2.14.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska

- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden

Uppskattat resursbehov

0,6 årsarbetare.

5.2.16 Svara så effektivt som möjligt på remisser inom livsmedelskontrollens ansvarsområde

Uppdraget bygger på §2 i kapitel 2 i nämnden reglementet som bland annat säger att: "Nämnden fullgör de uppgifter som enligt lag eller annan författning ankommer på kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Nämnden ansvarar för kommunens uppgifter, provnings-, tillsyns- och kontrolluppgifter samt miljöövervakning inom miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedels- och foderområdet. Ansvaret gäller med undantag för uppgifter som kommunfullmäktige uppdragit åt annan nämnd såsom strandskydds- och bevarandepgifter som byggnadsnämnden ansvarar för.

Nämnden ska föra kommunens talan hos länsstyrelsen, domstol eller annan provningsinstans inom nämndens verksamhetsområde.

Nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen samt därtill hörande föreskrifter."

Uppdraget går ut på att svara på inkomna remisser enligt gällande delegationsordning. När det är relevant lyfts remisser till nämnden, antingen för beslut eller som information.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.4.1 Företagsklimatet ska förbättras
- 3.2.7.1 Göteborg ska vara en säker och trygg stad

Uppskattat resursbehov

0,2 årsarbetare.

5.2.17 Svara så effektivt som möjligt på remisser inom miljötillsynens ansvarsområde

Uppdraget bygger på §2 i kapitel 2 i nämnden reglementet som bland annat säger att: "Nämnden fullgör de uppgifter som enligt lag eller annan författning ankommer på kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Nämnden ansvarar för kommunens uppgifter, provnings-, tillsyns- och kontrolluppgifter samt miljöövervakning inom miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedels- och foderområdet. Ansvaret gäller med undantag för uppgifter som kommunfullmäktige uppdragit åt annan nämnd såsom strandskydds- och bevarandepgifter som byggnadsnämnden ansvarar för.

Nämnden ansvarar för uppgifter inom närliggande övriga områden som enligt lag eller annan författning som ankommer på den kommunala nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet i lagstiftning såsom strålskyddslagstiftningen och lag om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel.

Nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

Nämnden ska föra kommunens talan hos länsstyrelsen, domstol eller annan prövningsinstans inom nämndens verksamhetsområde."

Uppdraget går ut på att svara på inkomna remisser enligt gällande delegationsordning. När det är relevant lyfts remisser till nämnden, antingen för beslut eller som information.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.4.1 Företagsklimatet ska förbättras
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden
- 3.2.7.1 Göteborg ska vara en säker och trygg stad

Uppskattat resursbehov

4,2 årsarbetare.

5.2.18 Svara så effektivt som möjligt på remisser inom alkohol- och tobakslagstiftningarnas ansvarsområden

Uppdraget bygger på §2 i kapitel 2 i nämnden reglementet som bland annat säger att: "Nämnden fullgör de uppgifter som enligt lag eller annan författning ankommer på kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Nämnden ansvarar för kommunens uppgifter, prövnings-, tillsyns- och kontrolluppgifter samt miljöövervakning inom miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedels- och foderområdet. Ansvaret gäller med undantag för uppgifter som kommunfullmäktige uppdragit åt annan nämnd såsom strandskydds- och bevarandepgifter som byggnadsnämnden ansvarar för.

Nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter för det som ankommer på kommunen gällande prövning och tillsyn och administrativa ingripande enligt alkohol- och tobakslagstiftningarna. Nämnden har ansvar för att hålla kunskapsprov kopplat till alkoholtillstånd.

Nämnden ska föra kommunens talan hos länsstyrelsen, domstol eller annan prövningsinstans inom nämndens verksamhetsområde."

Uppdraget går ut på att svara på inkomna remisser enligt gällande delegationsordning. När det är relevant lyfts remisser till nämnden, antingen för beslut eller som information.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.4.1 Företagsklimatet ska förbättras
- 3.2.7.1 Göteborg ska vara en säker och trygg stad

Uppskattat resursbehov:

0,1 årsarbetare.

5.2.19 Avge yttranden till Spelinspektionen

Uppdraget bygger på §2 i kapitel 2 i nämnden reglementet som bland annat säger att: "Nämnden fullgör de uppgifter som enligt lag eller annan författning ankommer på kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Nämnden ansvarar för kommunens uppgifter, prövnings-, tillsyns- och kontrolluppgifter samt miljöövervakning inom miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedels- och foderområdet. Ansvaret gäller med undantag för uppgifter som kommunfullmäktige uppdragit åt annan nämnd såsom strandskydds- och bevarandepgifter som byggnadsnämnden ansvarar för.

Nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter för det som ankommer på kommunen gällande prövning och tillsyn och administrativa ingripande enligt alkohol- och tobakslagstiftningarna. Nämnden har ansvar för att hålla kunskapsprov kopplat till alkoholtillstånd.

Nämnden ska föra kommunens talan hos länsstyrelsen, domstol eller annan prövningsinstans inom nämndens verksamhetsområde."

Uppdraget går ut på att avge yttrande till Spelinspektionen enligt gällande delegationsordning. När det är relevant lyfts det till nämnden för beslut eller som information.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.4.1 Företagsklimatet ska förbättras
- 3.2.7.1 Göteborg ska vara en säker och trygg stad

Uppskattat resursbehov:

0,05 årsarbetare.

5.2.20 Bedriv omvärldsbevakning, samt fortsätta att utveckla och ha ett aktivt samarbete med relevanta aktörer (myndigheter, akademi, näringsliv)

Uppdraget bygger på kapitel 2 i nämnden reglementet som bland annat säger att: "Miljö- och klimatnämnden utgör stadens myndighetsutövande nämnd inom miljö och hälsoskyddsområdet och ska driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling.

Nämnden ska utifrån sitt verksamhetsansvar vara en aktiv part när det gäller insatser inom kungömmemensamma frågor som exempelvis trygghetsarbete, folkhälsoarbete, sociala erfarenheter i samhällsplaneringen samt samverkan med civilsamhället.

Nämnden ska i sin organisation skapa förutsättningar för samverkan på stadsområdesnivå med andra verksamheter i staden.

Nämnden ska utföra sitt uppdrag med en helhetssyn på samhället och regionen i samarbete med statliga, regionala och kommunala aktörer samt övriga intressenter. Idag finns det ett upparbetat samarbete med intressenter inom livsmedelsområdet men förvaltningen ser ett behov av att initiera och utveckla ett motsvarande samarbete på regional och nationell nivå inom miljöbalkens område samt inom alkohol- och tobaksområdena."

För att genomföra ovanstående kommer respektive avdelning i samband med verksamhetsplaneringen ta fram sina respektive strategier för detta uppdrag. Uppdragen och behoven är av olika karaktär och arbetssätten behöver därför anpassas till detta. Samordning mellan avdelningarna kommer också framgå av dessa strategier.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för mål:

Samtliga mål.

Uppskattat resursbehov:

5,4 årsarbetare.

5.2.21 Genomför miljö- och klimatnämndens plan för arbetsmiljö och hälsa 2024–2026

Uppdraget innebär att förvaltningen genomför nämndens plan för arbetsmiljö och hälsa 2024- 2026.

Planen sammanfattar det arbetet som behöver göras på förvaltningen för att säkerställa, synliggöra och tydliggöra hur frågor som rör arbetsmiljö och hälsa samt likabehandling ska hanteras på förvaltningen. Fokus är en god arbetsmiljö som upplevs trygg och säker, där medarbetarna kan planera och genomföra sitt arbete inom de ramar som respektive uppdrag har. Det ska med andra ord vara enkelt att göra rätt.

Att ha ett systematiskt arbete inom HR-områdets alla delar är ett kontinuerligt pågående uppdrag som alla förvaltningar och bolag i staden förväntas inkludera i sin verksamhet. Arbetet ska bygga på de lagkrav som finns samt på de styrande dokument som finns i Göteborg med relevans för området:

- Göteborgs Stads policy för arbetsmiljö, medarbetarskap och chefskap
- Göteborgs Stads riktlinje för arbetsmiljö, medarbetarskap och chefskap
- Göteborgs Stads plan för jämställdhet 2019-2023
- Samverkan Göteborg
- Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019–2023.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.5.1 Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras
- 3.2.5.2 Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.

Uppskattat resursbehov

1,8 årsarbetare. Dessutom tillkommer det arbete som förvaltningens chefer genomför i vardagen.

5.2.22 Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för kompetensförsörjning 2024- 2026

Förvaltningen har under de senaste åren fått konstatera att det har blivit allt svårare att rekrytera personal med rätt kompetens. Detta gäller huvudsakligen inom myndighetsutövningen. Samma erfarenheter finns i många andra kommuner i Sverige. I samtal med universitet och högskolor har det framkommit att det är allt färre studenter som söker till de utbildningar som utbildar potentiella kandidater inom förvaltningens kompetensbehov, och då speciellt inom myndighetsutövningen. Idag saknas det dessutom utbildningar som täcker delar av den kompetens som förvaltningen behöver inom miljö- och hälsoskyddsområdena.

Förvaltningen behöver således fortsätta sitt systematiska arbete för att identifiera de kompetensgap som finns och inte minst de som kan komma att uppstå i framtiden (5-10 års sikt). Med denna kunskap som grund ska förvaltningen fortsätta sitt systematiska rekryteringsarbete som säkerställer att dessa behov täcks, samtidigt som förvaltningens medarbetare får till behoven passande kompetensutveckling av hög kvalitet. Hur detta arbete ska bedrivas beskrivs i nämndens plan för kompetensförsörjning, som är en bilaga till nämndens budget. Planen syftar till att säkerställa att förvaltningen systematiskt arbetar för att säkerställa att de olika verksamheterna har rätt kompetens, på såväl kort som lång sikt, för att klara nämndens uppdrag.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för mål:

Samtliga mål

Uppskattat resursbehov

1,8 årsarbetare.

5.2.23 Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för informationshantering 2024-2026

I takt med den ökande digitaliseringen och de ökande externa hoten skärps kontinuerligt kraven på en säker, korrekt och effektiv informationshantering. Kraven kommer via lag och annan författning samt via styrande dokument och uppdrag från Göteborgs Stad centralt såväl som från den egna verksamheten. Via tillsynsmyndigheter inom området ges rekommendationer och vägledning. För att möta kraven ska arbetet med informationshantering ske aktivt, samordnat och systematiskt inom områdena informationssäkerhet, informationsförvaltning och arkiv samt dataskydd och integritet.

Uppdraget syftar till att säkerställa att nämndens informationstillgångar hanteras säkert, korrekt och effektivt. För detta krävs kontinuerlig kompetensutveckling av personalen, tillräckliga resurser inom såväl kärn- som stödverksamhet samt en ändamålsenlig organisation, styrning och intern kontroll. I uppdraget ingår att omhänderta en omfattande digital informationshanteringsskuld som byggts upp under många år. I uppdraget ingår även att delta i planerade och pågående digitaliseringsprojekt och -

initiativ såväl lokalt på förvaltningen som centralt inom staden.

Uppdraget ska bedrivas med utgångspunkt i nämndens policy för informationshantering. Arbetet preciseras i nämndens plan för informationshantering 2024-2026, som är en bilaga till nämndens budget.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.1.1 Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön
- 3.2.2.1 Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt
- 3.2.4.1 Företagsklimatet ska förbättras

Uppskattat resursbehov:

11,6 årsarbetare. Därutöver tillkommer det arbete som förvaltningens chefer genomför i vardagen i rollen som informationsägare.

5.2.24 Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för utveckling av kommunikation 2024-2026

Att på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt utveckla kommunikation är ett kontinuerligt pågående uppdrag som alla förvaltningar och bolag i staden förväntas inkludera i sin verksamhet. Arbetet ska bygga på de styrande dokument som finns i Göteborg inom området:

- Göteborgs Stads policy för kommunikation
- Göteborgs stads riktlinjer för kommunikation
- Göteborgs Stads policy för arbetsmiljö, medarbetarskap och chefskap

Nämndens plan för kommunikation, som är en bilaga till budgeten, ska under perioden 2024-2026 bidra till att målen i nämndens budget kan nås. Den ska underlätta arbetet med att ha en målgruppsanpassad och effektiv kommunikation till de vi är till för och på sätt öka effekten av vår externa kommunikation. Planen ska också bidra till en god arbetsmiljö genom att ge möjlighet för chefer och medarbetare att ständigt utveckla sin kommunikativa kompetens och förmåga för att främja en effektiv och öppen kommunikation.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för mål:

Samtliga mål.

Uppskattat resursbehov

5,5 årsarbetare. Dessutom tillkommer det arbete som förvaltningens chefer genomför i vardagen.

5.2.25 Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för digitalisering och IT 2024–2026

Att på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt fortsatt bedriva ett behovsanpassat utvecklingsarbete för att dra nytta av digitaliseringens möjligheter är ett kontinuerligt pågående uppdrag. Det är i dagsläget en utmaning att avsätta tillräckliga resurser för att förvaltningen ska kunna ha en verksamhetsdriven digitalisering, bedriva utveckling av förändrade arbetssätt och anpassade IT-stöd. Det är också en utmaning att få tillgång till teknik och kompetens från interna och externa leverantörer.

Arbetet bygger på stadens styrande dokument och standarder, beskrivs i nämndens plan för digitalisering och IT som är en bilaga till budgeten. Planen kommer under perioden 2024-2026 bidra till att målen i nämndens budget kan nås. En viktig aktivitet under perioden är att upphandla ett verksamhetssystem.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för mål:

Samtliga mål

Uppskattat resursbehov

9 årsarbetare och 3 500 tusen kronor för övriga kostnader.

5.2.26 Bedriv arbete med krisberedskap och civilt försvar

Uppdraget syftar till att kontinuerligt arbeta med krisberedskap, beredskapsplanering och civilt försvar, och utforma en robust organisation som kan möta framtida hot vid höjd beredskap och andra extraordinära händelser.

Samhällets krisberedskap kan beskrivas som förmågan att förebygga, motstå och hantera krissituationer. Syftet med svensk krisberedskap är att värna befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet och förmågan att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

Krisberedskap handlar om att minska sårbarheten i stadens verksamheter och öka förmågan att hantera samhällsstörningar. Den fredstida krisberedskapen utgör även grunden för det civila försvaret, det vill säga beredskap för krigsfara och krig (höjd beredskap). Där civilt försvar handlar om hela samhällets motståndskraft vid krigsfara och krig. Det är den verksamhet som ansvariga aktörer genomför i syfte att göra det möjligt för samhället att hantera situationer då beredskapen höjs. Verksamheten bedrivs av statliga myndigheter, kommuner, regioner, privata företag och frivilligorganisationer. I fredstid består arbetet med civilt försvar av beredskapsplanering och förmågehöjande åtgärder. Under höjd beredskap och ytterst krig utgörs verksamheten av nödvändiga åtgärder för att upprätthålla målen för det civila försvaret.

Det finns ett krav i förordning (EG) 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet att alla kontrollmyndigheter i livsmedelskedjan ska ha beredskapsplaner. Det finns även krav på vad beredskapsplanen för en myndighet som kontrollerar livsmedel och dricksvatten ska innehålla. I förvaltningens separata beredskapsplan för nödsituationer inom livsmedel och dricksvatten är rutiner framtagna för hur kontrollen ska genomföras vid en nödsituation men där finns också hänvisning till rutiner och funktioner som beskrivs i förvaltningens övergripande krisledningsplan.

Under perioden 2024–2026 kommer nämnden att fokusera på implementering, utbildning, övning och uppföljning av krisledningsplan och beredskapsplan. Förvaltningen kommer även att fokusera på att stärka organisationens förmåga att arbeta med säkerhetsskydd samt uppföljning av säkerhetskyddsplanen.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för mål:

Samtliga mål.

Uppskattat resursbehov

1 årsarbetare. Dessutom tillkommer det arbete som förvaltningens chefer genomför i vardagen.

5.3 Uppdrag från kommunfullmäktige och nämndens egna uppdrag i budget 2024

Förvaltningen skulle vilja föreslå att förvaltningen under 2024 får i uppdrag att genomföra de fjorton uppdrag som presenteras nedan.

De första sju (5.3.1-5.3.7) är alla uppdrag av den karaktär att förvaltningen bedömer att det är passande att kommunfullmäktige riktar dessa uppdrag till miljö- och klimatnämnden. Tre av dem är fortsättning på pågående uppdrag som kommunfullmäktige har riktat till nämnden men som har omformulerats och fått en annan inriktning/fokus, medan fyra är nya uppdrag. Om kommunfullmäktige väljer att inte rikta ett eller flera av dessa uppdrag till nämnden, så föreslår förvaltningen att nämnden i samband med beslut om budget för 2024 riktar dem till förvaltningen.

Uppdrag 5.3.8-5.3.14 är uppdrag som förvaltningen bedömer är passande att nämnden riktar till förvaltningen att genomföra under 2024. Samtliga föreslagna uppdrag är fortsättning på pågående uppdrag, men där några har omformulerats och fått en annan inriktning/annat fokus. Uppdragen i denna kategori är av karaktären att de inte direkt utgör ett väl definierat grunduppdrag enligt reglementet, men samtliga ryms inom ramen för reglementet. Med andra ord de är möjliga att prioritera bort om nämnden så finner är passande. Alternativt omformulera eller ändra ambitionsnivån på.

Det ska dock noteras att de alla föreslagna uppdrag har sin grund i nämndens uppdrag enligt reglementet och att flera av dem är av karaktären utvecklingsuppdrag som förvaltningsledningen bedömer att det finns behov för att genomföra med syfte att öka grad av måluppfyllelse, arbeta effektivare, hushålla med de tillgängliga resurserna och skapa förutsättningar för en god arbetsmiljö och hälsa hos förvaltningens medarbetare och chefer.

Av de korta beskrivningarna nedan framgår det om de är nya uppdrag eller om det är tidigare riktade uppdrag som bör fortsätta i någon form. Nedan finns en kort beskrivning av bakgrunden till att uppdraget finns med, samt vilka mål som arbetet ska bidra till att de nås samt vilka resursbehov som förvaltningen bedömer behövs för att kunna genomföra uppdraget.

5.3.1 Driva samordningsfunktionen för hållbar lokal livsmedelsförsörjning i staden

Uppdraget att inrätta och utveckla en samarbetsfunktion för hållbar livsmedelsförsörjning i Göteborg, startade 2023 enligt beslut i kommunfullmäktige när Göteborgs Stads budget antogs, § 5 0068/22. För att få önskad effekt av samarbetsfunktionen behöver samarbetet etableras och drivas på flerårig sikt, utifrån rekommendationerna i rapporten Ett hållbart livsmedelssystem ur ett cirkulärekoniskt perspektiv som hittas i miljöförvaltningens rapportserie 2022:03.

Uppdragets syfte är att livsmedelssystemets miljöpåverkan ska minska och därigenom bidra till måluppfyllelse av målen i miljö- och klimatprogrammet. Utöver detta bidrar uppdraget till måluppfyllelse av målen i Göteborg Stads näringslivsstrategiska program 2018-2035. Detta genom att via näringslivsutveckling stärka livsmedelsförsörjningen vilket i sin tur kan bidra till fler arbetstillfällen.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka.
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö.
- 3.2.4.1 Företagsklimatet ska förbättras.

Uppskattat resursbehov

1,0 årsarbetare.

5.3.2 Implementering av systematik för klimatbudget och synliggörande av klimatåtaganden

Uppdraget att ta fram förslag på hur nämnder och styrelser ska synliggöra sina klimatåtaganden och vilka som utöver detta ska upprätta klimatbudget startade 2023 enligt beslut i kommunfullmäktige när budgeten antogs, § 5 0068/22.

Under 2023 genomförs uppdraget att ta fram förslag på hur nämnder och styrelser ska synliggöra sina klimatåtaganden och vilka som utöver detta även ska upprätta klimatbudget. Det ska leda till en bättre helhetssyn på stadens klimatarbete och bättre förutsättningar för att kunna öka omställningstakten och nå klimatmålen i stadens miljö- och klimatprogram.

Under 2024 bör resultatet av uppdraget implementeras för att därefter förvaltas. Struktur och system för att följa upp, analysera och visualisera förvaltningars och bolags bidrag för att nå miljö- och klimatmålen behöver införas och användas av stadens verksamheter. Det kommer dels att synliggöra väntade effekter, dels verka pådrivande för utveckling framåt. Dessutom kommer det att effektivisera arbetet med kommande miljömålsuppföljningar betydligt.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram

Uppskattat resursbehov:

2 årsarbetare.

5.3.3 Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att aktivt arbeta med hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar.

Detta uppdrag hanterar förvaltningen som en integrerad del i arbetet med att tillämpa kap 1 §6 i miljö- och klimatnämndens reglemente ”Alla nämnder ska driva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå målen i Agenda 2030”.

Ett integrerat och proaktivt eget hållbarhetsarbete förutsätter att de ekologiska, sociala och ekonomiska dimensionerna av hållbar utveckling är varandras förutsättningar och behöver styras samordnat och långsiktigt. Därför avser förvaltningen utveckla och samordna sitt hållbarhetsarbete inom den sociala och ekonomiska dimensionen på samma systematiska sätt som redan sker inom den ekologiska dimensionen.

Under 2023 genomför förvaltningen sin övergång från ett systematiskt miljöarbete till ett systematiskt hållbarhetsarbete. Detta görs genom att förvaltningen tar fram förslag på Nämndens plan för eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram och de globala målen i Agenda 2030 för 2024-2026 (förenklat Nämndens hållbarhetsplan). Denna hållbarhetsplan ersätter därmed nämndens plan för eget bidrag till måluppfyllelse av stadens miljö- och klimatprogram.

Genomförandet av uppdraget *Att aktivt arbeta med hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar*, kommer under 2024 att hanteras inom ramen för förvaltningens systematiska hållbarhetsarbete i uppdraget 5.2.12 Genomföra miljö- och klimatnämndens hållbarhetsplan 2024.

Förvaltningen har under utredningens gång identifierat ett behov av stöd och samarbete kring hållbarhetsmålen och Agenda 2023 med andra nämnder och bolag i staden. Ett annat konstaterat behov är ökad kunskap om hållbarhetsmålen och Agenda 2023 inom förvaltningen, särskilt rörande sociala frågor inom den sociala dimensionen. Utvecklingen av detta arbete kommer att pågå under 2024-2025.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för:

Samtliga mål.

Uppskattat resursbehov:

Resursbehovet för detta uppdrag är inkluderat i arbetet med uppdraget 5.2.12 Genomföra miljö- och klimatnämndens hållbarhetsplan 2024.

5.3.4 Framtagande av en stadengemensam handlingsplan för hantering av förorenade områden

Detta är ett förslag på ett nytt uppdrag som syftar till att ta fram en stadengemensam handlingsplan för hantering av förorenade områden.

Länsstyrelsen har vid tillsynsvägledning angett att alla kommuner ska ha en handlingsplan för förorenade områden som ett sätt att öka det strategiska, egeninitierade arbetet. Eftersom Göteborgs stad ansvarar för många prioriterade förorenade områden bedömer förvaltningen att förorenade områden bör hanteras i ett kommungemensamt styrande dokument. Ett styrande dokument kan ge riktlinjer och anvisningar för nämnder och bolag om hur de ska hantera prioriterade förorenade områden. Detta samtidigt som roller inom staden kan förtydligas. Ett sådan dokument kan öka möjligheten att i snabbare takt undersöka och åtgärda förorenade områden och därmed minska exponering av föroreningar för människor och miljö samt att nå nationella och lokala miljömål.

Uppdraget kan endast genomföras efter att kommunfullmäktige har beslutat om ett igångsättningsbeslut för att ta fram en kommungemensam handlingsplan, alternativt framtagande av annat styrande dokument som bedöms vara mer lämpligt. Detta med anledning av att staden har en regel om att innan en nämnd/styrelse inleder arbete med att ta fram ett planerande styrande dokument som är av principiell beskaffenhet eller stadenövergripande ska godkännande först begäras av kommunstyrelsen.

Huvuduppdraget blir sedan att samordna framtagandet av en stadengemensam handlingsplan (eller motsvarande) för förorenade områden.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.4.1 Företagsklimatet ska förbättras
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden
- 3.2.8.1 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika

Uppskattat resursbehov:

2 årsarbetare.

5.3.5 Kartläggning av PFAS

Detta är ett förslag på ett nytt uppdrag som syftar till att öka kunskapen om spridningen av PFAS i Göteborg.

Miljöförvaltningen bedömer att det finns goda skäl att kartlägga förekomst av PFAS i Göteborg och föreslår att provtagning med efterföljande analys bör ske av enskilda dricksvattenbrunnar, kommersiella dricksvattenbrunnar, av fisk, jordbruksmark, ytvatten och dagvatten.

En sådan kartläggningen skulle ge ökad kunskap om förekomst och exponering för PFAS i kommunen. Vidare skulle kartläggningen kunna ge underlag för att föreslå åtgärder som reducerar exponering för PFAS. Resultatet från kartläggningen skulle kunna innebära att oönskad exponering av PFAS undviks och ligga till grund för tillsynskrav samt förslag på vidare studier.

Miljö- och klimatnämnden gav förvaltningen i uppdrag att genomföra uppdraget under 2023 om budgetmässiga resurser fanns. Om det inte var möjligt skulle uppdraget föras in i behovsutredningen till 2024 (Se MKN 2022-13399), vilket är det som nu sker.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden
- 3.2.8.1 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika

Uppskattat resursbehov:

0,3 årsarbetare och 1 100 tusen kronor för övriga kostnader.

5.3.6 Utveckla och driva en omställningsfunktion för att nå miljö- och klimatmålen

Detta är ett förslag på ett nytt uppdrag som syftar till att ytterligare stärka arbetet med att genomföra av miljö- och klimatprogrammet.

Inom de övergripande målen för naturen, klimatet och människan i miljö- och klimatprogrammet har staden inte full egen rådighet och behöver således samverka med andra aktörer för att målen ska kunna nås. Systemlösningar behövs som kan komma att innebära både stora investeringar från olika aktörer i samhället och ändrade styrmedel på nationell nivå. Denna typ av frågor kan med fördel adresseras av en omställningsfunktion.

Omställningsfunktionen ska drivas som ett utforskande utvecklingsarbete för att öka takten i miljö- och klimatarbetet och nå de övergripande målen om en ekologiskt hållbar stad 2030. Syftet är att ytterligare utveckla stadens omställningskapacitet i form av styrning, ledning och finansiering. Omställningsfunktionen är därmed ett komplement till de andra två arbetssätten: miljöledningssystemet och programmets sju strategier.

Omställningsfunktionen ska i grunden bestå av tre förvaltnings- och bolagsöverskridande analysgrupper som ska stötta staden med underlag för avgörande investeringsbeslut med syfte att åstadkomma omställning. Den ska också initiera dialoger och bygga upp nya sätt att samarbeta tvärssektoriellt mellan stadens förvaltningar och bolag, statliga myndigheter, näringslivet, medborgare och akademien. En omställningsfunktion för klimatmålet är under utveckling sedan 2021 och lärdomarna från detta arbete ska tas till vara i utformningen av den nya omställningsfunktionen.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för mål:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi

- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden

Uppskattat resursbehov:

5 årsarbetare.

5.3.7 Upprätta ett åtgärdsprogram för att minska förekomst av partiklar i luft (PM10)

Detta är ett förslag på ett nytt uppdrag som syftar till att upprätta ett åtgärdsprogram för att minska förekomst av partiklar i luft (PM10)

Naturvårdsverket har, med utgångspunkt i stadens redovisade mätresultat, bedömt att miljökvalitetsnormen för partiklar (PM10) överskrids i Göteborgs stad och att ett åtgärdsprogram enligt 5 kapitlet miljöbalken behöver upprättas för att miljökvalitetsnormen ska kunna följas.

Med start under 2023 ska förvaltningen samordna upprättandet av ett åtgärdsprogram för partiklar i Göteborgs Stad. Arbetet ska bedrivas i nära dialog med berörda förvaltningar och bolag i staden samt Länsstyrelsen, Naturvårdsverket och Trafikverket. Åtgärdsprogrammet ska vara fastställt och rapporterat till Naturvårdsverket senast 29 november 2024.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för mål:

- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden
- 3.2.8.1 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika

Uppskattat resursbehov:

1 årsarbetare samt 400 tusen kronor för övriga kostnader.

5.3.8 Aktivt bidra till genomförande av den regionala avfallsplanen A2030

Detta är ett fortsättningsuppdrag som går ut på att ta fram och genomföra aktiviteter enligt den regionala avfallsplanens lokala bilaga. Syftet med att genomföra dessa aktiviteter är att bidra till att målen i avfallsplanen ska nås. Miljö- och klimatnämnden är sammankallande ansvarig part för två delmål i den lokala bilagan. Det innebär att förvaltningen ska utforma samarbetet för att med övriga ansvariga parter ta fram åtgärder och strategier. Förvaltningen deltar också som ansvarig part i delmålen om fysisk planering.

De två mål som förvaltningen är sammankallande ansvarig part för är:

- Avfall från kommunens verksamheter ska minska med 40 procent per anställd
- Alla kommunala arbetsplatser ska sortera sitt avfall

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö

Uppskattat resursbehov

0,3 årsarbetare.

5.3.9 Administrera stadens åtaganden inom Länsstyrelsens åtgärdsprogram för miljömålen

Detta är ett fortsättningsuppdrag som går ut på att administrera stadens åtaganden inom ramen för Länsstyrelsens åtgärdsprogram för miljömålen - ”Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland 2022–2025”. Bakgrunden är att Länsstyrelsen har tagit fram ett antal åtgärder som ska genomföras för att de regionala miljömålen ska nås. Syftet är att vägleda och stötta regionens kommuner i miljöarbetet. Göteborgs Stad har antagit ett antal av dessa åtgärder i Länsstyrelsens åtgärdsprogram för de regionala miljömålen, och detta uppdrag ska således administrera dessa åtaganden.

Staden har huvudsakligen antagit åtgärder där staden har ett pågående eller planerat arbete och som ligger i linje med stadens arbete med målen i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram. Miljöförvaltningen samordnar och administrerar arbetet med att delta i åtgärdsprogrammet och följer upp åtgärderna regelbundet.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för mål:

- 3.2.1.1 Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön
- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.4.1 Företagsklimatet ska förbättras

- 3.2.6.1 Framkomligheten ska vara god och andelen göteborgare som använder hållbara trafikslag ska öka, samtidigt som biltrafiken ska minska, i linje med Göteborgs Stads trafikstrategi
- 3.2.6.2 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska
- 3.2.6.3 Göteborgs offentliga rum ska vara vackra, välskötta, trygga och tillgängliga samt gynna den biologiska mångfalden
- 3.2.7.1 Göteborg ska vara en säker och trygg stad
- 3.2.8.1 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika

Uppskattat resursbehov:

0,15 årsarbetare.

5.3.10 Bereda och följa upp Klimat 2030 – Kommunernas klimatlöften

Detta är ett fortsättningsuppdrag som går ut på att bereda och följa upp på kommunernas klimatlöfte. Kommunernas klimatlöften är en satsning inom kraftsamlingen "Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om" som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland.

Göteborgs Stad deltar i Klimat 2030 och har ställt sig bakom och åtagit sig att bidra till klimatmålet om att den västsvenska ekonomin ska vara fossiloberoende år 2030. Kommunstyrelsen har tagit beslut om vilka klimatlöften som ska genomföras i Göteborg.

Förvaltningen har, sedan satsningen Kommunernas klimatlöften startade 2020, haft en samordnande roll för staden genom att vara kontakt till Klimat 2030, sprida information inom staden, bereda underlag för nya klimatlöften samt följa upp befintliga löften.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram

Uppskattat resursbehov:

0,15 årsarbetare.

5.3.11 Vara stadens part i Climate-KIC, i Missionen EU:s 100 klimatneutrala och smarta städer, samt i Viable Cities

Detta uppdrag är ett fortsättningsuppdrag som syftar till att genomföra arbetet inom, liksom synkronisera samverkan mellan tre olika samverkansplattformar.

Climate-KIC är ett innovationsprogram med fokus på klimatområdet. Förvaltningen har varit part i Climate-KIC för stadens räkning under ett antal år och har som led i detta samordnat stadens aktiviteter, men har också aktivt medverkat genom att samordna de andra aktörerna som är part i Climate-KIC i Västsverige. Climate-KIC har nyligen fått ändrat uppdrag och därmed också fokus för sina aktiviteter. Climate-KIC har numera en central roll i den plattform som ska stötta de städer som ingår i EUs mission "100 klimatneutrala och smarta städer 2030" och kan komma att bli en ännu mer värdefull plattform än tidigare.

Viable Cities driver som nationellt innovationsprogram ett fokuserat arbete på att stötta de städer som vill gå före i omställningen till klimatneutrala städer. En del i detta är det nationella klimatkontraktet som staden signerat. Miljö- och klimatnämnden deltar såväl i strategisk utveckling av programmet genom styrelsearbete, och i praktiskt arbete

genom de projekt vi medverkar i med Viable Cities som ansvarig (Klimatneutrala Göteborg 2030, projekt om klimatinvesteringsplaner för städer med flera).

100 klimatneutrala och smarta städer till 2030 är en av EU:s fem missioner. Missioner används för att skapa konkreta lösningar och kraftsamla kring några av vår tids största utmaningar. Göteborg är en av städerna som kommissionen valde ut för att ingå i satsningen. Detta som resultat av en ansökan som Göteborgs Stad skickade in våren 2022. I uppdraget ingår att vara kontaktperson gentemot EU, och vara delaktig i NetZeroCities plattform. I uppdraget ingår också att ansöka om en så kallad Mission Label som kvalificerar till möjligheter att söka EU-medel för klimatomställningsinsatser.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram

Uppskattat resursbehov:

0,7 årsarbetare och 125 tusen kronor för övriga kostnader.

**5.3.12 Koordinera arbetet i KIMO och representera staden i
Klimatkommunerna och Sveriges miljökommuner**

Detta är ett fortsättningsuppdrag som har tre delar, där respektive deluppdrag har följande innehåll:

KIMO: Uppdraget går ut på att vara aktiva i detta forum som syftar till nätverkande och påverkan med målet att nå renare hav. Förvaltningen deltar i och bidrar aktivt till utvecklingen av verksamheten inom KIMO International genom styrelsemöten, årsmöte och koordinatorsmöten. Förvaltningen har också en administrativ roll som innebär att skicka ut kallelser och skriva protokoll för KIMO Sveriges fyra möten under året. Möten som leds av nämndens ordförande.

Klimatkommunerna: Uppdraget går ut på att stötta de politiker som deltar i nätverket. Syftet med nätverket är att minska utsläppen av växthusgaser i Sverige genom erfarenhetsutbyte, påverkansarbete och att sprida goda exempel till både politiker och tjänstepersoner. Klimatkommunerna är också part i innovationsprogrammet Viable Cities.

Sveriges miljökommuner: Uppdraget går ut på att stötta de politiker som deltar i nätverket. Syftet med nätverket är att vara ett forum där nationell och lokal möts och utvecklas. Förbundet ska ideellt främja svenskt miljöarbete och en god livsmiljö genom att vara aktivt i frågor om god inre och yttre miljö, gott hälsoskydd, god livsmedelskvalitet och god djurhållning.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- 3.2.3.2 Göteborgs biologiska mångfald ska öka
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö

Uppskattat resursbehov:

0,35 årsarbetare och 50 tusen kronor för övriga kostnader.

5.3.13 Genomförande av stadens avsiktsförklaring med Chalmers och Göteborgs universitet inom klimatomställningsområdet

Detta är ett fortsättningsuppdrag som går ut på att aktivt delta i stadens avsiktsförklaring med Chalmers och Göteborgs universitet.

Staden har undertecknat en avsiktsförklaring med Chalmers och Göteborgs universitet som har fyra olika fokusområden. Avsiktsförklaringen koordineras av stadsledningskontoret som har en särskilt utpekad kontaktperson för varje fokusområde. Ett av dessa är "Fossilfritt Göteborg".

Förvaltningen bedömer att, utöver den generella samverkan med akademien som förvaltningen har och kontinuerligt vidareutvecklar, kan ha nytta av och relatera till avsiktsförklaringen, särskilt med koppling till uppdraget om att driva på och samordna stadens arbete med energisystemets omställning, via energiplanen.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

3.2.3.1 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram

Uppskattat resursbehov:

0,1 årsarbetare.

5.3.14 Utvecklingsarbete för att säkerställa att all prövning, tillsyn och kontroll blir genomförd med kvalitet

Detta är ett fortsättningsuppdrag som fortsatt behöver prioriteras för att säkerställa att prövning, tillsyn och kontroll genomförs effektivt och med hög kvalitet till gagn för dem vi är till för.

Avdelningarna ska inom ramen för detta uppdrag att utveckla sina arbetssätt. Med stöd av kvalitetssamordnare och controller ska utvecklingen av systematiken i kvalitetsarbete fortsätta. Syftet är att analysera resultaten och erfarenheterna från genomförd prövning, tillsyn och kontroll på ett effektivt sätt. Detta för att identifiera adekvata utvecklingsåtgärder. Med detta som grund skapas också ett lärande för medarbetarna och förvaltningen.

Satsningen i sig på att ha uppdrag som kvalitetssamordnarna är också en del av detta uppdrag. Dessa utgör bland annat en stödfunktion med syfte att stärka upp sakkompetensen inom myndighetsutövningen.

Respektive avdelning kommer i samband med verksamhetsplaneringen fram sina respektive strategier för detta uppdrag. Uppdragen och behoven är av olika karaktär och arbetssätten behöver därför anpassas till detta. Samordning mellan avdelningarna kommer också framgå av dessa strategier.

Detta arbete kräver resurser som inte kan finansieras med avgifter.

Uppdraget bidrar till måluppfyllelse för målen:

- 3.2.1.1 Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön
- 3.2.2.1 Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt
- 3.2.3.3 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- 3.2.4.1 Företagsklimatet ska förbättras

- 3.2.7.1 Göteborg ska vara en säker och trygg stad
- 3.2.8.1 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika

Uppskattat resursbehov:

6,5 årsarbetare.

6 Resursbehov 2024-2026

Nedan redovisas det samlade uppskattade resursbehovet för 2024. Detta utgör underlag för prioriteringar och fortsatt planering. Det är viktigt att notera att det inte är att betrakta som en budget för 2024.

Nettokostnaderna i tabellerna nedan motsvarar nämndens uppskattade kommunbidragsbehov.

Angivna kostnader i tabeller nedan anges i tusental kronor och är beräknade i 2023 års pris- och lönenivå. Beloppen ska alltså räknas upp med index i samband med budgetarbetet inför 2024.

6.1 Miljö- och klimatnämnden

Nettokostnader

	Uppskattning 2024	Budget 2023	Utfall 2022
Intäkter, tkr	0	0	0
Personalkostnader, tkr	-520	-475	-518
Övriga kostnader, tkr	-230	-129	-51
Nettokostnader, tkr	-750	-604	-569

I kostnaderna ingår såväl nämndens som utskottets kostnader (2022). I övriga kostnader ingår kostnaden för en eventuell tvådagarskonferens.

6.2 Ledning och stöd

Personalvolym, intäkter och kostnader per organisatorisk enhet

Belopp i tkr	Års- arbetare	Intäkter	Personal- kostnader	Övriga kostnader	Netto- kostnader
Förvaltningsledning	8	0	-11 000	-500	-11 500
Ekonomi, inköp, planering och uppföljning, utveckling	8	0	-6 000	-400	-6 400
HR och verksamhetsservice	11	0	-7 300	-11 500	-18 800
IT- och kommunikation	10	0	-7 900	-20 900	-28 800
Ärende- och informationshantering	30	500	-16 600	-200	-16 300
Summa	67	500	-48 800	-33 500	-81 800

Personalvolym och nettokostnader

	Uppskattning 2024	Budget 2023	Utfall 2022
Personalvolym, årsarbetare	67,0	58,0	62,7
Intäkter, tkr	500	812	6 506
Personalkostnader, tkr	-49 900	-44 924	-43 984
Övriga kostnader, tkr	-33 500	-28 501	-26 882
Nettokostnader, tkr	-82 900	-72 613	-64 360

Personalvolym

Bedömningen är att personalvolymen bör öka för att klara de uppdrag som beskrivs ovan. Samlat för stödavdelningarna betyder det med 9,0 årsarbetare jämfört med budget 2023 och med 4,3 årsarbetare jämfört med utfall för 2022. Förvaltningen prognostiserar dessutom att utfall för årsarbetare under 2023 kommer överstiga budget på grund av de faktiska behoven i verksamheten.

En förklaring är att det är svårt att rekrytera medarbetare till myndighetsutövningen, och en väg att gå för att lösa denna utmaning är att lägga arbetsuppgifter som inte kräver inspektörskompetens på medarbetare i stödavdelningarna. Det kan handla om arbetsuppgifter av administrativ karaktär som att registrera handlingar, men också andra delar av handläggningen.

Avdelningen för Ärende- och informationshantering har utökats på prov med en enhetschef från den 15 februari 2023. I denna behovsutredning finns denna utökning med också för 2024.

Nettokostnader

Intäkterna består av lönebidrag. I utfall för 2022 ingår ett statsbidrag för trängselkontroll som inte längre finns eftersom uppdraget har upphört.

Personalkostnaderna ökar med 11,0 procent (4,9 miljoner kronor), vilket beror på ökad personalvolym enligt ovan.

Övriga kostnader ökar med 5,0 miljoner kronor. Av dessa ökade kostnader beror cirka 2,3 miljoner kronor på högre hyreskostnad i samband med att förvaltningen flyttar tillbaka till de renoverade lokalerna på Karl Johansgatan. I övrigt beror kostnadsökningarna i huvudsak på verksamhetsstödet andel av kostnader för digitalisering samt ökande kostnader för kommungemensamma tjänster.

6.3 Livsmedelskontroll och tillstånd

Livsmedelskontroll och tillstånd - Uppskattat behov av heltidstjänster inspektörer och handläggare

	Styrd	Händelse-styrd	Behovs-prioriterad	Summa 2024	Skatte-finansie-ring, procent	Trend tjänster 2024-2025
Livsmedels-kontroll	15,6	9,0	5,7	30,3	34	neutral
Prövning och tillsyn	7,2	9,5	6,9	23,6	40	ökande
Summa	22,8	18,5	12,6	53,9		

Förvaltningen bedömer att det kommer att vara ett minskat behov av resurser inom livsmedelskontrollen under 2024 jämfört med 2023. Detta beror på en anpassning till den nya riskklassningen som träder i kraft 2024, och som förväntas innebära att vissa verksamheter framöver ska ha färre kontrolltimmar.

Avdelningen för livsmedelskontroll och tillstånds medarbetare och chefer arbetar sedan flera år tillbaka systematiskt med utveckling av arbetsprocesser och arbetsmetoder, samt för att förbättra det systematiska analys- och uppföljningsarbetet. Till stöd för detta arbete har avdelningen idag 3,4 kvalitetssamordnare. Denna funktion behöver utökas inför 2024 till 4 årsarbetare. Detta behov kopplar direkt mot uppdraget 5.2.1 och 5.3.14.

Under 2022 infördes efterhandsdebitering för nyregistrerade verksamheter och sedan den 1 januari 2023 efterhandsdebiteras all livsmedelskontroll. Under första kvartalet 2023 har förvaltningen fått in mer intäkter än budgeterat. Detta beror på att det genomförts fler uppföljande kontroller än budgeterat, samt att andelen så kallade baskontroller har varit hög. För dessa är det tydligt hur de ska debiteras. Generellt har det trots det funnits en utmaning i att debitera i tillräcklig omfattning för det arbete som utförs. Detta har visat sig genom att inspektörerna många gånger har underskattat den använda tiden, framför allt vid mer komplexa kontroller. Bedömningen är att detta kommer att vara ett utvecklings- och uppföljningsarbete som behöver fortsätta också under 2024 med syfte att trygga inspektörerna i att inrapportera faktiskt använd tid och därmed säkerställa att verksamheterna betalar för densamma. Detta med syfte att förvaltningen får in budgeterade intäkter och därmed undviker att skattebetalarna får betala för livsmedelskontrollerna.

Det finns också en osäkerhetsfaktor gällande intäkterna från provning och tillsyn som påverkar behovet av kommunbidrag för 2024. Denna handlar om vilken taxa som kommunfullmäktige kommer att besluta om för tobaksområdet. Nämnden har under 2023 fått i uppdrag av kommunfullmäktige att utreda hur framtidens taxa ska vara utformad, och detta arbete ska vara klart i god tid för att en ny taxa ska vara beslutad att träda i kraft från den 1 januari 2024. De beräknade intäkterna för 2024 nedan bygger på att en ny taxa inom tobaksområdet antas, där avgifterna täcker omkostnaderna.

Förvaltningen bedömer att det operativa arbetet mot osund konkurrens och kriminell verksamhet bör öka successivt, vilket innebär ett ökat behov av resurserna i form av personal och kommunbidrag. Det är framför allt denna ökning som gör att resursbehovet inom provning och tillsyn ökar i den kommande 3-årsperiod. Också utvecklingsarbetet mot osund konkurrens och kriminell verksamhet bör fortsätta under 2024. Här handlar det framför allt om att öka effekten av vårt arbete, och därunder säkerställa att vi har samma förståelse för uppdraget och avgränsning av ärenden. Se även uppdrag 5.2.2 ovan.

Personalvolym och nettokostnader

	Uppskattning 2024	Budget 2023	Utfall 2022
Personalvolym, årsarbetare	57,9	60,3	61,0
Intäkter, tkr	42 300	49 411	42 310
Personalkostnader, tkr	-39 500	-41 152	-36 684
Övriga kostnader, tkr	-2 100	-1 695	-1 173
Nettokostnader, tkr	700	6 564	4 453

Personalvolym

Personalvolymen minskar med cirka 2,5 årsarbetare. Minskningen ligger inom livsmedelskontrollen med anledning av den nya riskklassningen som träder i kraft 2024. Under 2023 genomförs en resurskrävande omklassning av våra registrerade livsmedelsanläggningar. Det finns i dagsläget en osäkerhet kring vilken effekt den nya riskklassningen får på kontrollbehovet 2024 och därmed även personalvolymen. Inom framför allt uppdragen 5.2.2, 5.2.23, 5.2.25 och 5.3.14 ser vi samtidigt ett ökat behov av personalresurser på avdelningen.

Nettokostnader

Som en följd av ändrad riskklassning inom livsmedelskontrollen samt uppsägning av avtalskommunerna inom alkohol- och tobaksområdena minskar avgiftsintäkterna med cirka sju miljoner kronor. Personalkostnaderna minskar med cirka 1,6 miljoner kronor (se Personalvolym ovan). Övriga kostnader ökar med 400 tusen kronor med anledning av ökade provtagningskostnader främst kopplat till arbetet med livsmedelsbedrägerier. Nettokostnaderna minskar följaktligen med knappt 5,9 miljoner kronor.

6.4 Miljötillsyn

Miljötillsyn - Uppskattat behov av heltidstjänster inspektörer

	Styrd	Händelsestyrd	Behovsprioriterad	Summa 2024	Skattefinansiering, procent	Trend tjänster 2024-2025
Hälsoskydd	3,7	8,3	7,7	19,7	54	neutral
Miljöskydd	7,8	5,8	7,8	21,4	45	ökande
Mark- och vattenskydd	4,1	9,2	12,7	26,0	66	minskande
Summa miljötillsyn	15,6	23,3	28,2	67,1		

Hälsoskydd

Årets behovsutredning visar på ett behov av 19,7 årsarbetare för att uppfylla tillsynsbehovet inom hälsoskydd 2024. Behovet beräknas ligga kvar på ungefär samma nivå till och med 2026.

Inom den styrda tiden förväntas inga större förändringar i den kommande treårsperioden. Den nationella tillsynsstrategi för miljöbalktillsyn har bassängbad, hygieniska verksamheter och städtillsyn i skolverksamheter som prioriterade tillsynsområden. Förvaltningen har därför fokus på badvattenkvaliteten i bassängbad och städrutiner inom skolverksamheter. Vidare kommer vi i enlighet med vägledningen från den nationella tillsynsstrategin att utveckla tillsynen av yrkesmässiga hygieniska verksamheter. Vi ser att vi kan klara det som finns i den nationella tillsynsstrategin inom vår ordinarie verksamhet, vilket visar att våra bedömningar och prioriteringar tidigare år har varit i linje med vad den vägledande myndigheten anser att vi ska prioritera.

Händelsestyrd tid omfattar bland annat hantering av ansökningar, anmälningar, klagomål, remisser, samt rådgivning och stöd. Den största mängden händelsestyrt är bostadsklagomål. Hälsoskydd arbetar parallellt med bostadsklagomål och förebyggande riktad tillsyn av fastighetsägare för att säkerställa att människors boendemiljö inte innebär en hälsorisk. Mängden händelsestyrt väntas inte öka under de kommande tre åren.

Den behovsprioriterade tiden omfattar den planerade tillsynen på ej anmälningspliktiga verksamheter (UH-objekt). Den nationella tillsynsstrategi för miljöbalktillsyn har inomhusmiljö som ett prioriterat tillsynsområde. Förvaltningen har därför tillsynsinsatser de kommande tre åren på fastighetsägare, både vad gäller deras egenkontroll och riktad tillsyn av bostäder och lokaler vi bedömer har brister utifrån den omvärldsbevakning vi gör kontinuerligt. Vi ser också här att vi historiskt gjort korrekta bedömningar av behoven för tillsyn och att vi således kan ta hand om den nationella tillsynsstrategin i vårt ordinarie uppdrag.

Under 2025 planeras för avslutning av projektet med att primärklassa enskilda avlopp. Samtidigt gör vi en satsning på uppdraget att motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet. Resursbehovet för behovsprioriterad tillsyn bedöms ligga kvar på ungefär samma nivå som föregående treårsperiod.

Miljöskydd

Behovet av resurser förväntas stiga något under de kommande tre åren, från 21,4 årsarbetare 2024 till 23,1 för 2026. Det är framför allt den händelsestyrda tillsynen som förväntas öka men även behovet av styrd tillsyn ökar något.

Den nationella tillsynsstrategin för miljöbalkstillsyn har både kemikalietillsyn och tillsyn över miljöfarliga verksamheter som prioriterade tillsynsområden. Många verksamheter i staden är stora industrier och kemikalieintensiva verksamheter. Även de mindre verksamheterna, som får behovsprioriterad tillsyn, ingår i strategin och bör uppmärksammas i något ökad omfattning.

Inom den styra tiden ligger tillsynen av tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter. Dessa har högsta prioritet och de flesta får tillsyn årligen, några flera gånger per år. Under 2024 och framåt behöver särskilt fokus läggas på tillsyn gällande energianvändning för att minska klimatpåverkan från industrierna i staden. Tillsynsbehovet av dessa verksamheter förväntas öka något då fler verksamheter bedöms som anmälnings- och tillståndspliktiga i takt med att krav skärps eller produktionen ökar.

Tid som används för att omhänderta händelsestyrda ärenden förväntas öka under perioden 2024 - 2026. Det gäller framför allt ansökningar om värmepumpstillstånd och om spridning av bekämpningsmedel. Stigande energipriser och med dem önskan att sänka sina kostnader med en bergvärmepump ger förvaltningen ökat antal ansökningar. Satsningar på att bekämpa invasiva växter förväntas generera fler dispensansökningar och fler anmälningar om användande av bekämpningsmedel.

I Göteborgs kommun finns en mycket stor andel verksamheter som kan benämnas som små utifrån ett omsättningsperspektiv. Det är allt ifrån kvartersbutiker som säljer tillståndspliktiga kemikalier till e-cigarett, små bostadsrättsföreningar som sprider bekämpningsmedel i sina rabatter eller städbolag som använder jämförelsevis stora kvantiteter kemikalier. Tillsynen av dessa U-verksamheter är behovsprioriterad och prioriteringen görs utifrån riskerna inom respektive bransch. Det kan exempelvis vara utsläpp till luft eller vatten, kemikalieanvändning eller hantering av brandfarliga varor. Behovet av kartläggning av dessa verksamheter är fortsatt angeläget under 2024. Detta framför allt för att de är så många men också att de inte är kända hos miljöförvaltningen (föreligger inget anmälnings- eller registreringskrav). Behovet förväntas därefter minska då en stor del av den planerade kartläggningen kommer vara genomförd. Under kommande år finns även ett stort behov av kvicksilversanering hos många av stadens fastigheter som inrymmer tandläkare. Vi ser också ett behov av fortsatt arbete mot fusk och osund konkurrens, speciellt hos de mindre verksamheterna.

Mark- och vattenskydd

Resursbehovet förväntas öka från totalt 19,8 årsarbetare 2023 till 26,0 årsarbetare 2024. Därefter minskar resursbehovet något kommande år. En avgörande skillnad mellan åren är satsningen på strategiskt arbete med förorenade områden. Under 2022 gjordes en genomgående analys av resursbehov för att förvaltningen ska kunna utföra sitt uppdrag i linje med den nationella tillsynsstrategin för förorenade områden. Den får nu genomslag.

Inom den styrda tillsynen förväntas inga större förändringar den kommande treårsperioden. Förändringar i avfallsagstiftningen kommer dock att ha viss inverkan på avfallsverksamheters tillsynsbehov. En uppdaterad överenskommelse med Länsstyrelsen under 2023 om överlåtelse av tillsynsansvar kan också innebära ett något ökat tillsynsbehov under perioden.

Inom den händelsestyrda tillsynen finns en hel del ärenden som påverkas av rådande konjunktur. Anmälningssärenden gällande förorenade områden eller klagomål på bygg- och rivningsverksamheter utgör tydliga exempel på områden som påverkas. Förvaltningen räknar med att resursbehovet är något lägre än för tidigare år 2024, för att sedan öka något under 2025 och 2026.

Den nationella tillsynsstrategi för miljöbalkstillsyn har både avfallstillsyn och tillsyn över förorenade områden som prioriterade tillsynsområden inom den behovsprioriterade tillsynen. Inom avfallsområdet lyfts tillsyn av masshantering, illegal avfallshantering samt återvinning av avfall som viktiga fokusområden. Här kommer förvaltningen att följa den nationella tillsynsstrategin och planerar tillsyn av bland annat avfallstransporter, masshantering och producentansvar under perioden. Satsningen på arbete mot osund konkurrens kommer att innefatta illegal avfallshantering.

Inom förorenade områden lyfts tillsyn av prioriterade förorenade områden med riskklass 1 eller 2 som särskilt viktigt, tillsammans med en effektiv handläggning av anmälningssärenden. Det är ett nationellt problem att det strategiska arbetet inom förorenade områden får stå tillbaka till förmån för det händelsestyrda arbetet. På sikt innebär det en snedbalans där exploateringstrycket styr tillsynen, inte vad som är viktigast utifrån påverkan på människors hälsa och miljön. För att råda bot på detta så vägleder Naturvårdsverket och Länsstyrelserna kommuner att ta fram handlingsplaner för det strategiska arbetet inom förorenade områden. Vi verksamhetsnominerar därför framtagandet av en kommungemensam handlingsplan för förorenade områden med början 2024. Eftersom Göteborgs stad ansvarar för många prioriterade förorenade områden bedömer förvaltningen att förorenade områden bör hanteras i ett kommungemensamt styrande dokument. Ett styrande dokument kan ge riktlinjer och anvisningar för nämnder och bolag om hur de ska hantera prioriterade förorenade områden. Roller inom staden kan även förtydligas. Ett sådant dokument kan öka möjligheten att i snabbare takt undersöka och åtgärda förorenade områden och därmed minska exponering av föroreningar för människor och miljö samt att nå nationella och lokala miljömål. Det skapar samtidigt goda planeringsförutsättningar för ett effektivt och hållbart markutnyttjande. Staden kan arbeta proaktivt med föroreningsproblematiken vilket kommer att vara samhällsekonomiskt lönsamt.

Under 2022 tog miljöförvaltningen fram en intern handlingsplan för hur vi som tillsynsmyndighet ska arbeta med den egeninitierade tillsynen. Förvaltningen bedömer att det på miljöförvaltningen kommer att behövas fyra årsarbetare från 2024 till 2050 för att genomföra detta arbete. En del av kostnaden för tjänsterna täcks av tillsynsavgifter. Initialt kommer dock en stor del av arbetet behöva skattefinansieras. När ansvariga verksamheter successivt hittas ökar avgiftsfinansieringsgraden.

Kartläggning av PFAS föreslås också som en särskild satsning 2024, se uppdrag 5.3.12. Miljö- och klimatnämnden gav förvaltningen i uppdrag att genomföra uppdraget under 2023 om budgetmässiga resurser fanns. Annars skulle det föras in i behovsutredningen till 2024 (Se MKN 2022-13399). År 2023 förväntades resursbehovet vara upphandlad konsult till ett värde av 1 100 tusen kronor samt 0,3 årsarbetare hos enheten för Mark- och vattenskydd. Miljöförvaltningen anser att det finns goda skäl att kartlägga förekomst av PFAS i Göteborg och föreslår provtagning i enskilda dricksvattenbrunnar, kommersiella dricksvattenbrunnar, av fisk, jordbruksmark, ytvatten och dagvatten. Kartläggningen kommer resultera i ökad kunskap om förekomst och exponering för

PFAS i kommunen. Vidare kommer kartläggningen kunna ge underlag för att föreslå åtgärder som reducerar exponering för PFAS. Resultatet från kartläggningen kan innebära att oönskad exponering av PFAS undviks och ligga till grund för tillsynskrav samt förslag på vidare studier.

Inom vattenområdet är Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2022 – 2027 vägledande för tillsyn samt strategiskt arbete. Under 2024 kommer vi att bidra till genomförandet genom att vara delaktiga i lokala åtgärdsprogram inom staden, samt genom tillsyn i det nyskapade vattenskyddsområdet för Vänersborgsviken och Göta älv. En uppdaterad överenskommelse med Länsstyrelsen under 2023 om överlåtelse av tillsynsansvar kan också innebära ett något ökat tillsynsbehov under perioden, då några mindre områden där Länsstyrelsen för närvarande har tillsyn kan tillkomma.

Personalvolym och nettokostnader

	Uppskattning 2024	Budget 2023	Utfall 2022
Personalvolym, årsarbetare	72,1	61	67,4
Intäkter, tkr	39 300	39 947	37 748
Personalkostnader, tkr	-53 300	-44 020	-41 017
Övriga kostnader, tkr	-2 250	-1 153	-1 678
Nettokostnader, tkr	-16 250	-5 226	-4 947

Personalvolym

Personalvolymen ökar med drygt elva årsarbetare. Ökningen är främst kopplad till arbetet inom förorenade områden som beskrivs ovan. Dessutom ökar behovet av personalresurser framför allt för genomförandet av uppdragen 5.2.2, 5.2.23, 5.2.25 och 5.3.14 i kapitel 5. Förutom inspektörer består personalvolymen av en verksamhetsutvecklare och fyra enhetschefer. En ökning i behovet av enhetschefer mot dagens tre.

Nettokostnader

Uppskattningsvis minskar intäkterna med 0,6 miljoner kronor. Personalvolymökningen leder till att personalkostnaderna ökar med drygt nio miljoner kronor. Övriga kostnader ökar med anledning av ett konsultarvode för genomförandet av uppdrag 5.3.12. Sammantaget ger detta en nettokostnadsökning på runt 11 miljoner kronor.

6.5 Stadsmiljö

Personalvolym och nettokostnader

	Uppskattning 2024	Budget 2023	Utfall 2022
Personalvolym, årsarbetare	59	38	43
Intäkter, tkr	6 575	5 786	5 243
Personalkostnader, tkr	-51 600	-32 775	-32 454
Övriga kostnader, tkr	-7 725	-6 760	-9 720
Nettokostnader, tkr	-52 750	-33 749	-36 931

Personalvolym

Av de 44 uppdrag som föreslås i kapital 5 ovan är 28 specifikt riktade till stadsmiljöavdelningen. Av dessa är sex nya.

Sammantaget görs bedömningen att personalvolymen behöver öka med cirka arton årsarbetare jämfört med budget 2023. Anledningen är bland annat behovet av ett mer offensivt arbete med att driva och samordna miljö- och klimatprogrammet, inklusive utveckling av nya stödjande funktioner (exempelvis klimatbudget och omställningsfunktion), drivning av klimatomställningsarbetet (bland annat kopplat till EU:s mission 100 klimatneutrala och smarta städer), samt behov relaterade till utveckling av dokumenthantering, informationshantering och IT (inklusive digitalisering och visualisering av miljö- och klimatdata). De uppdrag som det primärt handlar om är följande (för fler detaljer se ovan):

Förstärkta insatser med fokus på att driva och samordna miljö- och klimatprogrammet:

5.2.3 Driva och samordna Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram, +0,9 ÅA

5.2.4 Följa upp mål och delmål i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram, +1,2 ÅA

5.2.5 Driva och samordna arbetet inom ramen för strategin Vi agerar som föregångare, +0,5 ÅA

5.2.6 Driva och samordna arbetet inom ramen för strategin Vi arbetar strategiskt med finansiering för ökad takt i omställningen, +0,5 ÅA

5.2.7 Driva och samordna arbetet med Göteborgs Stads miljöledningssystem, +2,25 ÅA

5.2.20 Bedriv omvärldsbevakning, samt fortsätta att utveckla och ha ett aktivt samarbete med relevanta aktörer (myndigheter, akademi, näringsliv), +3,65 ÅA

5.3.2 Implementering av systematik för klimatbudget och synliggörande av klimatåtaganden, +1,7 ÅA

5.3.6 Utveckla och driva en omställningsfunktion för att nå miljö- och klimatmålen, +4,4 ÅA

Förstärkta insatser relaterade till miljöövervakningen:

5.2.9 Genomföra miljö- och klimatnämndens miljöövervakningsplan 2024, +1,75 ÅA

5.3.7 Upprätta ett åtgärdsprogram för att minska förekomst av partiklar i luft (PM10), +1 ÅA

5.3.4 Framtagande av en stadengemensam handlingsplan för hantering av förorenade områden, +1 ÅA

Förstärkta insatser relaterade till nämndens interna planer:

5.2.23 Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för informationshantering 2024-2026, +2 ÅA

5.2.25 Genomföra miljö- och klimatnämndens plan för digitalisering och IT 2024-2026, +1 ÅA

Nettokostnader

Personalkostnaderna ökar med 15,5 miljoner kronor, vilket är en följd av personalvolymökningen. Övriga kostnader ligger stabilt jämfört med budget.

6.6 Sammanställning

Personalvolym, intäkter och kostnader per organisatorisk enhet

Belopp i tkr	Årsarbetare	Intäkter	Personal-kostnader	Övriga kostnader	Netto-kostnader
Miljö- och klimatnämnden		0	-520	-230	-750
Ledning och stöd	67,0	500	-49 900	-33 500	-82 900
Livsmedelskontroll och tillstånd	57,9	42 300	-39 500	-2 100	700
Miljötillsyn	72,1	39 300	-53 300	-2 250	-16 250
Stadsmiljö	59,0	6 575	-51 600	-6 975	-52 000
Summa	256,0	88 675	-194 820	-45 055	-151 200

Personalvolym och nettokostnader

	Uppskattning 2024	Budget 2023	Utfall 2022
Personalvolym, årsarbetare	256,0	217,3	234,1
Intäkter, tkr	88 675	95 956	91 807
Personalkostnader, tkr	-194 820	-163 346	-154 657
Övriga kostnader, tkr	-45 805	-38 238	-39 504
Nettokostnader, tkr	-151 950	-105 628	-102 354

Personalvolym

Denna behovsutredning visar att förvaltningens totala personalvolym bör öka med 38,7 årsarbetare jämfört med budget 2023 om alla de 44 uppdrag som presenteras enligt ovan ska kunna genomföras i den omfattning som föreslås. Ökningen beror delvis på föreslagen resurssättning av såväl nya uppdrag som resursförstärkning av befintliga uppdrag. Det beror också på att när förvaltningen i mars 2022 presenterade behovsutredningen för 2023-2025 var det för första gången som varje enskilt uppdrag var resursberäknat. Detta nya arbetssätt visar tydligt hur mycket resurser som till exempel den fortsatta kvalitetsutvecklingen, fortsatt digitaliseringen och det fortsatta arbetet med säker informationshantering, faktiskt kräver. Tidigare har detta inte synliggjorts på samma sätt och arbetet har i praktiken inte heller kunnat prioriteras på det sätt som det borde. För att få en god framdrift i utvecklings- och förbättringsarbetet behöver resurser således säkerställas.

Intäkter

Att avgiftsintäkter förväntas minska är en följd av ändrad riskklassning inom livsmedelskontrollen samt uppsägning av avtalskommunerna inom alkohol- och tobaksområdena. Detta följs dock åt av motsvarande kostnadsminskningar och påverkar alltså ej det totala resursbehovet.

Nettokostnader och kommunbidrag

Enligt denna behovsutredning ökar nettokostnaderna, och därmed kommunbidragsbehovet, med drygt 46,3 miljoner kronor exklusive indexuppräknings.

7 Verksamhetsnominering 2024

Göteborgs stads nämnder skall senast i mars månad inleda ett arbete med att upprätta ett underlag till en verksamhetsnominering med utgångspunkt ifrån innevarande budget. Nämnden ska senast i april månad fatta beslut om verksamhetsnomineringar och översända dessa till stadsledningskontoret.

Utifrån slutsatserna i den här behovsutredningen föreslår förvaltningen att miljö- och klimatnämnden nominerar följande fem uppdrag i den ordning som de presenteras i Verksamhetsnomineringar 2024:

1. Utveckla och driva en omställningsfunktion för att nå miljö- och klimatmålen (5.3.6)
2. Motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet (5.2.2)
3. Framtagande av en stadengemensam handlingsplan för hantering av förorenade områden (5.3.4)
4. Implementering av systematik för klimatbudget och synliggörande av klimatåtaganden (5.3.2)
5. Upprätta ett åtgärdsprogram för att minska förekomst av partiklar i luft (PM10) (5.3.7)

Nomineringarna beräknas sammanlagt kosta cirka 17,4 miljoner kronor under 2024. Dessa nomineringar är inkluderade i denna behovsutredning, och utgör ett separat ärende på nämndens sammanträde den 25 april (Verksamhetsnomineringar 2024 diarienummer 2023-2158).